

DARBININKAS

LVI NO. 64

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS

FRIDAY, SPALIS - OCTOBER 8, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTU

Tarptautinė ir Amerikos ūkinė padėtis imanti šviesėti

(sp) — Gal dar kiek anksti ešą pilna burna pradėti kalbėti, bet ūkiniai žinovai per atitinkamą spaudą įtaigoja, kad iškšiol apsiniaukusi tarptautinė ir Amerikos ūkinė padėtis pradeda tėti šviesėti.

Tarptautinė dalis

Nors tarp JAV ir kitų pasaulio kraštų Washingtono pasitarimuose dar buvo pakankamai skirtingų nuomonių, bet nebuvo barnių ir visi pasizadėjo veikti pagal sutartas gaires, kad būtų grąžinta tvarka bei pastovumas pasaulio prekyboje, investavimuose ir valiutų santykiuose. Amerika buvo pabarta už 10 proc. mūto priedą, bet visi suprato jos bėdą ir pripažino, kad tarpt. monetarinės sistemos reforma yra reikalinga. Ir Amerika nusileido dėl būsimos doleris vaidmens pasaulio valiutų tarpe, tik nesutiko tučjau atšaukti 10 proc. mūto priedo, kurio tikslas buvo paspausti kitus pa-branginti savo valiutas ir sumažinti Amerikos prekybos taidomas užtvaras. Visi tikisi, kad derybomis bus pašalintos visos kliūtys ir prieita prie reformuotų sąlygoms.

— Už P. Vietnamo prez. Thieu perėitą sėkmadienį paduota 94.3 proc. balsų. Buv. viceprez. Ky ir jo klika prašys Vyr. Teismą rinkimus paskelbti neteisėtais ir paskelbti naujus rinkimus.

— Anglijos Darbo partija savo metinė konferencijoje pabalsavo prieš Anglijos įsijungimą į Bendrąjį Rinką dabar išsiderėjomis sąlygomis.

Čilės krikščionys demokratai nerems komunistų

Santiago. — Čilės krikščionys demokratai, valdę kraštą šešis metus vieni patys, pernai pralaimėjo prezidentūrą, bet tebeturi daugumą abejuose parlamento rūmuose. Kai nė vienas kandidatas prezidento rinkimuose negavo reikalingos daugumos, krikščionys demokratai sutiko parlamente balsuoti už komunistų sulipdytos kairiųjų koalicijos kandidatą dr. Allende, gavusį kiek daugiau balsų už kitus kandidatus. Vėliau jie padėjo pakeisti konstituciją, kad būtų galima paimti valdžios žinion vario kasyklų įrengimus, bet pavėdė prezidento atsakomybei susitarti dėl atlyginimo.

Komunistų vadovaujama ir kietoj rankoj laikoma socialistų ir kitaip besivadinančių kelių kairiųjų grupių-grupelių koalicija iškšiol tyliai bandė knisti visus kampus, bet vis nedrįso tiesiogiai puliti krikšč. dem. vadų. Dabar jau ir tos taktikos atsisakya — pradėta prieš krikščionis demokratų šmeižtų kampanija. Ją ilgai planavo kompartijos politinis biuras. Iš anos pusės atsakya greit ir kategoriškai — lojalios opozicijos dienos pasibai-gė. Naujos taktikos programos laukiama neilgtruks, bet nutarimas nė vienu klausimu neremti vyriausybės įsigaliojo tuojau. Iš pačios koalicijos pasitraukė ir viena socialistų grupė, kuriai nebepatiko komunistų dominavimas.

Naujausi duomenys kalba, kad JAV ūkinė veikla atsigauna

Amerikos viduje

I pačios Amerikos ūkinio gyvenimo srovė per paskutinius kelis mėnesius buvo įjungta tiek daug ir įvairių jėgų, kad tikimasi dar šių metų ketvrtį baigiant pamatyti ūkinio vystymosi šoktelėjimą aukštyn, o 1972 ju sustiprėjimą ir išbėgėjimą. Šiais metais pradėtos taikyti priemonės kitais metais turėtų pasireikšti vyriausybės, biznio istaigų ir vartotojų didesniu išlaidumu, kas savo keliu pagyvins ūkinę veiklą ir sumažins nedarbą. Pirmiaujantieji ekonomistai tvirtina, kad 1972 ūkinės veiklos produktas pakils mažiausiai 9 proc. Kad vėl nesustiprėtų infliacija, todėl antroji susidrausminimo fazė, kuri prasidės lapkri-

Trumparegystė viršūnėje

Taip charakterizuoja NYT mero Lindsay užsispyrimą atnaujinti Yankee stadijoną, kad beisbolo ir futbolo komandos neišsikeltų į kitus miestus geresnių sąlygų ieškodamos. Lindsay tą projektą paskelbė po to, kai Giants futbolo komanda nutarė išsikelti į New Jersey, kur bus statomas naujas stadionas.

NYT rašo: "Ekonomiškai trumparegiška miesto vadovybė pasirengusi ipareigoti miestą atnaujinti pasenusį Yankee stadijoną... Tai labai brangi programa, kuri gali būti nereikalinga nē miestui, nē Yankee beisbolo komandai, nē Bronx county."

"Dar blogiau, kad klusni miesto taryba, atrodo, linkusi pritarti užmojui be jokių tyrinėjimų. Ir tai dabar, kada miestui trūksta pinigų. Tai daugiau negu liūdna, tai akiplėšiška."

NYT siūlo atsisakyti nuo Yankee stadijono atnaujinimo, kuriam reikės milijonų, ir apsisototi prie mažesnių išlaidų reikalaujančio projekto — praplėsti ir apdengti Shea stadijoną, kuriuo tada bus galima naudotis žiemą ir vasarą, ir kurio užteks abiem futbolo ir vienai beisbolo komandai. Meras Lindsay raginamas paskelbti iš anksto abiejų projektų planus ir išlaidas, kad piliečiai galėtų bent žinoti, kaip sunaudojami jų pinigai.

Darbas laimi

Washingtonas. — Atstovų rūmų juridinio komiteto pirm. Em. Celler, demokratas iš Brooklyno, veik metus užsispyręs neišleido iš komiteto konstitucijos pakeitimo projekto, kuriuo siekiama panaikinti du 1963 m. Vyriausio Teismo sprendimus, draudžiančius maldą ir Biblijos skaitymą valdiškose mokyklose.

Per šešis mėnesius to projekto šalininkai prikalbėjo Atstovų rūmų narius prirašyti peticiją projektui iš Celler komiteto išimti. Šiomis dienomis buvo gauti trys paskutiniai reikalingi parašai (viso gauta 218 parašų) projektui perkelti į Atstovų rūmus be komiteto pritarimo. Jau nutarta, kad balsavimas įvyks dar šiais metais. Manoma, kad Atstovų rūmai teigiamai pasisakys, bet jis gali užkliūti senate.

čią antrą pusę, turės stiprias kontrolės priemones nusikaisti norintiems sutramdyti.

Pereitą savaitę nebuvo daug naujų statistikos duomenų, bet verti dėmesio tie, kurie buvo. Šie duomenys buvo pa-drąsina: mažmenų prekybos apyvarta pakilo 13 proc., chain-stores 9.3 proc., namų statybos sutartys padidėjo 26 proc., rūgų mėn. padidėjo masinių įrankių užsakymai, plieno gamyba. Gi rugsėjo mėn. smuko žemės ūkio produktų kainos. Naujų automobilių pirkimas jau nebe eina, bet bėga.

Vyr. teismas susirinko be dviejų narių

Washingtonas. — Rudeninė sesija Vyr. Teismas pradėjo su dviem tuščiom kėdėm — dėl ligos pasitraukė teisėjas Hugo Black ir teisėjas John Harlan. Hugo Black po šešių dienų jau pasitraukimo ir mirė. John Harlan serga kaulų vėžiu. Teisingumo sekretorius Mitchell dabar ieško naujų kandidatų. Vienas jau buvo angažuotas, bet po apsimatymo atsisakė.

Kadangi trūksta dviejų teisėjų, pirmininkas pasitaręs per-tvarkė jau paskirtų nagrinėti bylų eilę — atidėjo tas, kurių medžiaga svarbesnė ar kuriose liečiama medžiaga rišasi su politinėmis bei socialinėmis problemomis. Vienas tokių spręstinių ir atidėtų klausimų yra mirties bausmės konstitucingumo klausimas.

Juodžiausia vieta rūgų mėn. buvo užsienio prekybos rezultatas — penktas mėnuo iš eilės importas viršijo eksportą 260 mil. dol. Tuo pačiu laiku pereinamais metais eksportas viršijo importą 2.23 bil. dol. Šis paskutinis ženklas ir paskatino vyriausybę griebtis priemonių, įgalinančių Amerikos produktus varžyti pasaulio rinkose. Jau pažvelgęs į akis pavojus, kad visa šių metų užsienio prekyba bus su deficitu — per pirmą pusmetį eksportas padidėjo tik 0.5 proc., gi importas pašoko 11 proc.

Kapeikos nevertas argumentas

J. Tautos. — Nuo karo pabaigos Korėjos klausimas kasmet buvo J. Tautų gen. asamblėjos dienotvarkėje trimis punktais: komunistų rezolucija, rekomenduojanti ištraukti iš Korėjos JAV ir kitų kraštų karines pajėgas, antra rezolucija dėl J. Tautų komisijos Korėjai suvienyti panaikinimo, trečia rezolucija dėl tos komisijos metinio pranešimo nesvarstymo. Tuščios diskusijos vykdavo tais klausimais apie dvi savaites. Bet tai buvo labai gera proga Maskvos delegacijai išreklamuoti visas Amerikos "nuodėmes" ir nutraukti laiką nuo kitų klausimų, kurie bolševikam nenaudingi.

Šįmet tuo Korėjos reikalu atsitiko nelauktas dalykas — Anglijos atstovui keliais žodžiais pasiūlius, Korėjos klausimo svarstymas buvo nukeltas į kitų metų sesiją. Kai rusas atskubėjo kalbėti prieš pasiūlymą, anglo pasiūlymas jau buvo priimtas. Kalbėjo pats Malikas ir labai piktai — girdi, Amerikai pradeda nesisiekti, todėl ji bando atgaivinti "šaltąjį karą".

monių, įgalinančių Amerikos produktus varžyti pasaulio rinkose. Jau pažvelgęs į akis pavojus, kad visa šių metų užsienio prekyba bus su deficitu — per pirmą pusmetį eksportas padidėjo tik 0.5 proc., gi importas pašoko 11 proc.

Tiesa, kad JV užsienio prekybos balansą veikė ir specialūs faktoriai. Pavyzdžiui, JAV eksportas sumažėjo į Kanadą, V. Europą ir Japoniją, nes ten buvo gana stiprus ūkinės veiklos sumažėjimas, kas visada sumažina importą. Pačioje Amerikoje streikų grėsmė plieno pramonėje, ugstuose ir kitur paskatino importą, nes norėta apsaugoti nuo importuojamų daiktų trūkumo streikui užsitęsęs. Labai svarbus veiksnys Amerikos užsienio prekybos balanse buvo ir viduje siaučianti infliacija.

Podgorny keliauja

— Sovietų Vyr. Tarybos prezidiumo pirm. Podgornas, vykdamas į S. Vietnamą, buvęs sustojęs vienai parai Indijoje, kad atkreiptų dėmesį į tai, jog Sovietų-Indijos santykiai po sutarties pasirašymo yra stiprinami. Indija tai išsiaiškino kaip Maskvos artėjimą prie jos linijos R. Pakistano nepriklausomybės reikalu. Bet nieko viešai Maskvos vadai nepasakė tuo reikalu tada, kada pereitą savaitę premjerė Indira Gandhi buvo Maskvoje.

Podgorno kelionė į S. Vietnamą turi bent oficialiai at-sverti tą įtaką, kurią ten bando gilinti ir stiprinti Pekinas, dabar sudaręs naujus susitarimus dėl ūkinės ir karinės pagalbos davimo.

Į Jungt. Tautų sesijos atidarymą renkasi 130 valstybių narių atstovai. Pirmas kairėje čia matomas yra Rumunijos užsienio reikalų ministras Corneliu Manescu. Jį lydi Rumunijos ambasadorius prie J. Tautų Georgehe Diaconescu. Manescu čia geriau jaučiasi su vakariečiais, nes Maskva labai skersakiuoja ant Rumunijos dėl jos nuo Maskvos nepriklausomos užsienio politikos. United Nations photo

Kissinger vyksta Pekinan šį mėnesį prez. Nixono vizito ten sutvarkyti

Washingtonas. — Antradienį paskelbta, kad prez. Nixono patarėjas saugumo reikalams dr. Kissinger šį mėnesį vėl vyksta į Pekiną prez. Nixono vizito ten galutinai sutvarkyti. Šį kartą jau bus nustatyta vizito data ir pasitarimų darbotvarkė.

Su juo kartu vyksta apie dešėkas įvairių saugumo, komunikacijos ir kitokių specialistų. Bus ir spaudos atstovų.

Pats dr. Kissingeris trumpam pokalby su spauda paaiškins, kad ryšys su Pekinu visą laiką buvo labai geras, net

smulkmeniškai tobulas, nors diplomatiniai atstovybių vienos pas kitą neturima. Manytina, kad šią žinią reklamuojant norėta pasakyti, jog Washingtone gerai žinoma, kokios tariamos bėdos šiuo metu vargina Pekino vadovybę. Apie jas bevardiškai visur kalbama jau dvi savaitės, bet niekas negali pasakyti, kas ten atsitiko ar gali atsitikti. Prie tų prisidėjo ir dr. Kissinger — ir jis negalės tuo reikalu nieko pasakyti.

Kelionė Pekinanu truks 4-5 dienas.

Ispanijos bažnyčia liberali ir moderni Jos šmeižikai gavo tinkamą atsakymą

Madridas. — Ispanijos katalikų bažnyčios vyskupų ir kunigų susirinkimas pirmas toks po Vatikano II susirinkimo, rūpestingai ruoštas bene dvejuis metais, parodė visai kitą daugumos vyskupų ir kunigų veidą, negu vadinamų liberalų buvo linkstama tvirtinti, kad Ispanijos bažnytinė vadovybė, kunigai yra užkietėję konservatoriai ir atsilikėliai. Tai parodė rezolucijos apie ryšius su vyriausybe ir bažnyčios vaidmenį visuomenėje.

Pasireiškė ir maža grupė

Kard. Enrique Tarancon

Praėjo karinės prievolės pratęsimas

Washingtonas. — Su trijų mėnesių pasivėlinimu per kongreso girtas išėjo privalomos karinės tarnybos įstatymo pratęsimas dar dviem metams (iki 1973 birželio 30). Jį sabotavo savanorių kariuomenės steigimo šalininkai ir sen. Mansfield prikabinęs priedas, kad iki nustatyto laiko prezidentas išvestų iš Indokinijos JAV kariuomenę. Tą priedą priėmė senatas, bet atmetė Atstovų rūmai. Po to jau visi turėjo nusileisti ir įstatymą iš kongresc leisti. Jis jau prezidento pasirašytas.

Tuo pačiu įstatymu padidintos kareivių ir žemesnių laips-

nių karininkų algos, pirmamečiai kolegistai negaus karinės prievolės atidėjimo, numatyti vienkartiniai bonusai vyrams, kurie pasirenka aktyvaus karo specialybes; nustatyta kiekvienais metais pašaukiamųjų skaičiaus riba, atidedama karinė prievolė besimokantiems būti dvasininkais, bet jie vėliau turi būti pašaukti karinė tarnybon, jeigu mokslą baigę dvasininkais netampa; svetims šaliai negali būti pašaukti tarnybon metų neišgyvenę; jeigu jie yra tarnavę JAV sąjungininkų karinėse pajėgose, jie atleidžiami nuo tos tarnybos Amerikoje.

Išgarsintos Ulbrichto valdžios klaidos

Berlynas. — Naujoji R. Vokietijos vadovybė pranešė gyventojams apie Ulbrichto kompartijos komiteto darytas klaidas ūkio tvarkymo srityje ir tų klaidų rezultatus: pramonės gamyba sumažėjusi, šių metų derlius, dalinai dėl sausros, bet daugiausiai dėl mašinų ir trašų stokos, 20. proc. mažesnis. Darbininkai buvę atimti iš žemės ūkio ir perkelti į pramonę bei statybą dirbti prie tokių projektų, be kurių buvo galima 10 metų apseiti, o kiti ir visai nereikalingi. Galvijam nuo skerdimo išgelbėti skubos keliu importuota pašarų iš užsienio. Pranešta, kad žemės ūkis neturi pakankamai mašinų. Ulbrichtui prikišamas tuščiažodžiavimas, pompastiškumas ir lengvabūdiškas ūkinių reikalų tvarkymas.

Po šito viešo ūkinės padėties kaltininko paskelbimo laukiama Ulbrichto ir jo prem-

jero Stoph nušalinimo. Ulbrichtas dabar yra jokios galios neturinčios valstybės tarybos pirmininkas. Tai yra kolektyvas, kuris tariamai atstoja prezidentą.

— Sovietų Kosyginas su dideliu būriu ūkinių specialistų išvyko Alžyro ir Moroko link.

— Jau pradėti paruošiamieji darbai dokerių streikui 80 dienų nutraukti, nes duotas pažadas greit susitarti nevykdomas.

— Vladimir Pavličenko, dirbąs dabar J. Tautų sekretariatu, paneigė NYT tilpusią užuominą, kad jis esąs senas K.G.B. špiouno agentūros narys. Jo alga J. Tautose yra 27,000 dol. metams. Jo sutartis baigiasi už savaitės, bet valstybės departamentas prašymo dėl tolimesnio jo pasilikimo Amerikoje dar nepatenkino.

Juo daugiau čia šauksime, juo lengviau bus tenai

Septintame rašiny autorius pasakojo, kaip kreipėsi į N. Y. Times laikraštį. Laikraštis atsisakė jo laiško skelbti. Tada autorius apsisprendė informuoti bent tą vieną laikraščio laiško redaktorių, ir jam rašė:

"Ar tamsta, P. Seigel, žinai, ko rusų pavergtų tautų žmonės prašo visus turistus ir lankytojus, jei tik jie yra tikri, kad niekas jų neseka ir negirdi? Jie prašo visus išvykstančius atgal į laisvus kraštus šaukti ten už juos ir demonstruoti, nes juo daugiau laisvą pasaulį šaukiama ir keliama triukšmas prieš rusus, tuo jų gyvenimas, nors ir labai labai iš lėto, lengvėja ir keičiasi. Tamsta, aš neabejoju, labai gerai žinai, ką reiškia pasaulio opinija. Ji yra gana efektyvi net ir prieš, paprastai, nieko nepaisančius ir vis savo darančius rusus. Paimkime kad ir žydus. Juo labiau jie čia šaukia, kelia triukšmą ir demonstruoja, juo daugiau rašo prieš rusus spaudoje, tuo daugiau žydų išleidžiama emigruoti į Izraelį. Laisvo pasaulio žydų demonstracijos ir spauda priverčia rusus net pakeisti jų sovietinių teismų uždėtus bausmes."

"Mano ano laiško, kuri tamsta, P. Seigel, atmetė, tikslas buvo suukti mano pavergtų tautiečių vardų prieš žiauria ir nebepekeliama Sovietų cenzūrą. Aš norėjau per tamstų įtakingą laikraštį pakelti balsą už visus tuos, kurie negali to padaryti, nes jiems jau keliasdešimt metų užčiauptos burnos. Aš norėjau atverti akis tiems amerikiečiams o tokių visa dauguma; neišskiriant nė tamstų laikraščio, kurie naiviai tiki, kad komunizmas jau visai pasikeitęs, norėjau pirštu prikišamai parodyti, kokius nekaltus dalykus rusai konfiskuoja, ir kad žmonės ten dėl to net smarkiai nukentė. Tamsta neleidai man to padaryti, nes esi įsitikinęs, kad N.Y.T. laikraščiai yra daug svarbesni ir sensacinęsiu dalykų negu sovietinis neo-kolonializmas ir jo niekad nesibaigianti vergija".

Atsakymo į šį laiško, žinoma, jau visai nelaukiu.

IESKAU NAUJŲ SAVO BYLOS RĖMĖJŲ

Išsiuntus pirmąjį laišką N.Y.T., atėjo į galvą parašyti dar William Buckley, Jr. Sumanyta — padaryta. Parašiau jam panašiai, kaip ir N.Y.T., tik neprašiau jį mano laiško atspausinti jojo National Review, nes žurnalui jis buvo per ilgas, bet pridėjus taip pat vieną egz. konfiskuotos knygos "We Came in Peace" ir kun. A. Seskevičiaus gynimosi teis-

Vieno lietuvio kova prieš sovietinę cenzūrą (8)

ANTANAS MASIONIS,
PATERSON, N. J.

me kalbą, paprašiau jį panaudoti ten, kur jis ras tinkamą. Laišką dar paminėjau, kad aš žaviuosi jo nusistatymu prieš komunizmą, seku jo visus sindikuotus straipsnius ir jo programą televizijoje, ypač "Firing Line", ir vertinu visas jo tokias taiklias ir efektingas

"špilkas" tiems, kurie mėgina komunistinę sistemą ginti. Jam savo laiško ir knyga irgi išsiunčiau rugpjūčio 27. Knygą prašiau gražinti. Ji dar negrįžo. Jokio kito atsakymo irgi

nėra. Anglai sako: "No news—good news". Tikiuosi, kad kas nors, kur nors, kada nors iš jo pasirodys.

Toliau prisiminiau, kad The Philadelphia Inquirer yra labai palankus pavergtų tautų reikalams. Parašiau jam visai panašų laiško, kaip N.Y.T. atmetė jį, pakritikuodamas N. Y. T. ir toliau duodamas tą pačią informaciją. Iš jų tuoj pat gavau ir savo laiško ir knyga atgal. Jie rašė, kad, norėdamas oponuoti N.Y.T., turėčiau rašyti jam. Čia padariau aiškia klaidą. Maniau, kad kai nepaminėsiu, kad N.Y.T. mano toki laiško atmetė, tai jie greičiau atspausdins. Skambinau redakcijai telefonu. Beveik pažadėjo atspausinti, jei neminėsiu N.Y.T. ir parašysiu tik apie cenzūrą.

Netolimoj ateity dar rengiuosi parašyti apie visą šią cenzūros reikalą kuriam nors didesniai, mum palankiam dienraščiui ir taip pat painformuoti didesnės televizijos ir radijo stoties reporterius.

TIK REIKIA NETYLETI

Baigdamas norėčiau tik atkreipti skaitytojų dėmesį į mano cituotąjį laiško, gautą iš State Department, pasirašytą Charles G. Stefan. Jis prašė ir dažniau parašyti ir pareikšti savo nuomonę rūpimais klausimais. Reikėtų, kad daugiau žmonių jam rašytų. Būtų galima pvz. jam parašyti, kaip rusai plėšia nežmoniškus muitus už siuntinius, daugiau laiško apie konfiskuotas knygas ir kitus dalykus, ir apskritai visokius nenormalumus ir trukdymus komunikacijoj su mūsų pavergtais tautiečiais. Kad geriau orientuotumės, reikėtų žinoti sudarytas su rusais šiuo reikalu sutartis. Tas sutartis, atspausintas anglų ir rusų kal-

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis kalba dail. Česlovo Janušo parodos atidaryme. Šį savaitgalį, jis kalbės dail. J. Bagdono atidaryme ir Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukakties minėjime spalio 10 d. Richmond Hill mokyklos salėje. Nuotr. Lino Vytuvio

IŠSIKALBĖJIMAS DAŽNAI NULYGINA AŠTRUMUS...

SPAUDA

Naujienos rugsėjo 21, 23, 24, 27, 29 rašė apie L. Bendruomenę ryšium su PLB sušauktu spaudos ir visuomenės veikėjų pasitarimu.

"Toki pasitarimai — vertina Naujienos — buvo vertingi praityje. Išsikalbėjimas dažnai nulygina aštrumus..."

Kiek po to "išsikalbėjimo" Naujienos "nulygino" savo "aštrumus", rodo jų atsiliepimai: "Volertinė (vadovybė) eina prie liepto galo"... "Deja, frontininkai negali tartis, nes turi bartis. Dėl to turime tokius girgždančius Bendruomenės ratus, kadangi vedekliais būti pasiūvusieji į jos ratus pagalvis kaišioja"... "Kelių

Amerikos Lietuvių Bendruomenės vadų nesveiką didelį įsitikinimą, kad jie daugiau žino ir todėl turi teisę didelei Amerikos lietuvių daugumai primesti savo valią atsakominių organizacijų veikėjams... Pradžioje jie šmeižė ir niekino vyresnio amžiaus žmones, o dabar jau su purvais maišo ir pačias organizacijas". PLB "aukščiausioji vadovybė" pataikaujanti "keliems megalomanams"...

Žodžiai vaizdžiai rodo, kiek išsikalbėjimas "nulygino" Naujienų "aštrumus". Jos ir po tų žodžių yra įsitikinusios, kad

"Naujienos nieko niekad nepūdo ir nepūsta".

"Nulygino" ir logiką. Tai rodo atsiliepimai apie tokius faktus kaip L. Bendruomenės su rengtos dainų ar šokių šventės. Jei Bendruomenė "ardo" visuomeninį gyvenimą; jeigu Bendruomenės ratai girgžda; jeigu vadovybė pataikauja megalomanam, tai kaip ji galės surengti tokias šventes. Tad Naujienos ir rašo: "Prie dainų ir šokių prisidėjo visi Amerikos lietuviai"... "Visi Amerikos lietuviai pritarė, ruošė ir ejo į tautines dainų ir šokių šventes"... "Visi Amerikos lietuviai ir remia Bendruomenės kultūrinius renginius"... Visi, visi, visi — vadinasi, ne tik Naujienų lietuviai, bet ir komunistinės Vilnės lietuviai — visi.

Jei kas neginčijamai gero padaryta, tai "visų" nuopelnas. Bet kai reikia apšaukti "megalomanais" vienybės ardytojais, visuomeninio gyvenimo griovėjais, šmeižikais, tai iš jų išskiriami Naujienų "vedekliai", ir kaltinama tik Bendruomenė. Esą: "Iki šio meto Bendruomenė sugebėjo apardyti Amerikos lietuvių visuomeninį gyvenimą".

Naujienų laikraščio santykiuose su Bendruomenė pastebima tam tikra raida — panaši kaip sovietinės spaudos santykiuose su išeivijos lietuviuiais — trentiniais. Pradžioje sovietai visus vadino karo nusikaltėliais, hitlerininkais, buržuaziniais nacionalistais. Pasak taktiką pakeitė: esą tarp jų gerų lietuvių, kurie buvę tik suklaidinti tų vadų, karo kurstytojų... Naujienų akys dabar rado palankumo PLB

bomis (Cultural Relations — Agreement Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics in Report No. 31 — Exchanges with the Soviet Union and Eastern Europe 1969) galima gauti iš State Department, jų tik paprašius arba užsisakius už 30 centų iš Superintendent of Documents, U. S. Government Printing Office, Washington, D. C. 20402. Mr. Charles G. Stefan adresas, kuriam reikėtų šiuo reikalu visus laiškus kreipti, yra toks: Charles G. Stefan, Director, Soviet and Eastern European Exchanges Staff, Department of State, Washington, D. C. 20520. Jį galima prašyti ir visų sutarčių. Sutartys sudaromos kas du metai, o raportai surašomi kas metai.

Juok daugiau šauksime — daugiau ir laimėsime.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Naftos fabrikas
Mažeikiuose jau statomas naftos perdirbimo fabrikas, užimamas 90 hektarų žemės plotas. Jo labai sudėtingi technologiniai įrenginiai bus susieti tūkstančiais kilometrų požemių ir antžemių vamzdžių.
Naftai laikyti busias toks didelis bakas, į kurį turėtų tilpti 50-ties tonų, daugiau kaip 10 kilometrų ilgumo cisternų. Betono darbam vadovauja Henrikas Taurazas, o mūro darbam vadovauja Petras Savickas ("Sovietisk. Litva", 1971 rugp. 25). (Lietuvos laukuose turėtų nepaprastai padidėti naftos tarša — Red.) (E)

Minint vokiečių dailininko Albrechto Duererio 500 m. gimimo sukaktį, Vilniuje, Parodų rūmuose, buvo atnaujinta dailininko darbų paroda. Buvo parodytos Duererio graviūros.

Baigtas sukti spalvotas filmas "Tas prakeiktas nuolankumas", pagal J. Tumo-Vaižganto apysakos "Dėdės ir dėdienės" motyvus. Scenarijų paruošė V. Žilinskaitė. Skelbiama, kad tai esanti tragedija buvusiais tamsiais ir žiauriai baudžiamais metais. (E)

Šią vasarą iš Maskvos Vnu-kovo aerodromo Lietuvon du kartus per dieną didžiuoju lėkuvu "Tu-124" maskviškiai skubėjo į Palangą. Mažesnis lėktuvas, An-24, visą vasarą skraidė iš Palangos į Charkovą. Tai, aišku, žymiai pakėlė rusų vasarotojų skaičių Palangoje. (E)

Vilniuje rugsėjo 7 mirė Aleksandras Rudaitis, 42 m. amžiaus. Jis nuo 1953 dainavo tenoro partijas operos ir baletų teatre Vilniuje, nuo 1968 buvo paskirtas to teatro režisierium. Pirmasis jo kaip režisieriaus darbas buvo Puccini "Mergina iš Kalifornijos". (E)

valdybos vicepirmininkas, o minėto pasmerkimo "volertinė vadovybė", kalamas kyls tarp PLB valdybos ir JAV vadovybės.

Motyva skirti Bendruomenės vadovybėje žmones į "bal-tus" ir "juodus" gali sugesti-juoti Naujienų straipsnio ant-raštės žodžiai — tai nauji "bū-dai Bendruomenei kenkti".

Bendruomenė, gal būt, galė-tų išvengti tų visų priekaištų. Gal ir Bendruomenė būtų ge-ra, ir frontininkai būtų geri, ir vedekliai geri, ir "mažos grupelės" noras "primesti sa-vo valią", "užsispyrimas vienai valdyti Bendruomenę" būtų ge-ras, jei ta "maža grupelė" va-dintųsi... Naujienos.

Deja, tos "mažos grupelės" vedeklių 1970 metų rinkimuose anie 8,000 balsuotojų neiš-rinko.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektuotojai ir statytojai, 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 2-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, computeriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius, 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-8770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo-derni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4355.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido-tuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Faruosiamos gar-bingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido-tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus su-darant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasi-rinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance, Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas. Income Tax užpl-dymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val., šešta-dieniais iki 6 v. pp. 87-08 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie-lama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir eu-ropietiška duona ir pyragai, šventės, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnės medžiagos įsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnės medžiagos kostiumams, patams ir suknelėms. Taip pat šilkais, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga-li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA
TRAVELER'S VILLAGE
(("VYTIS" INTERNATIONAL TRAVEL)
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

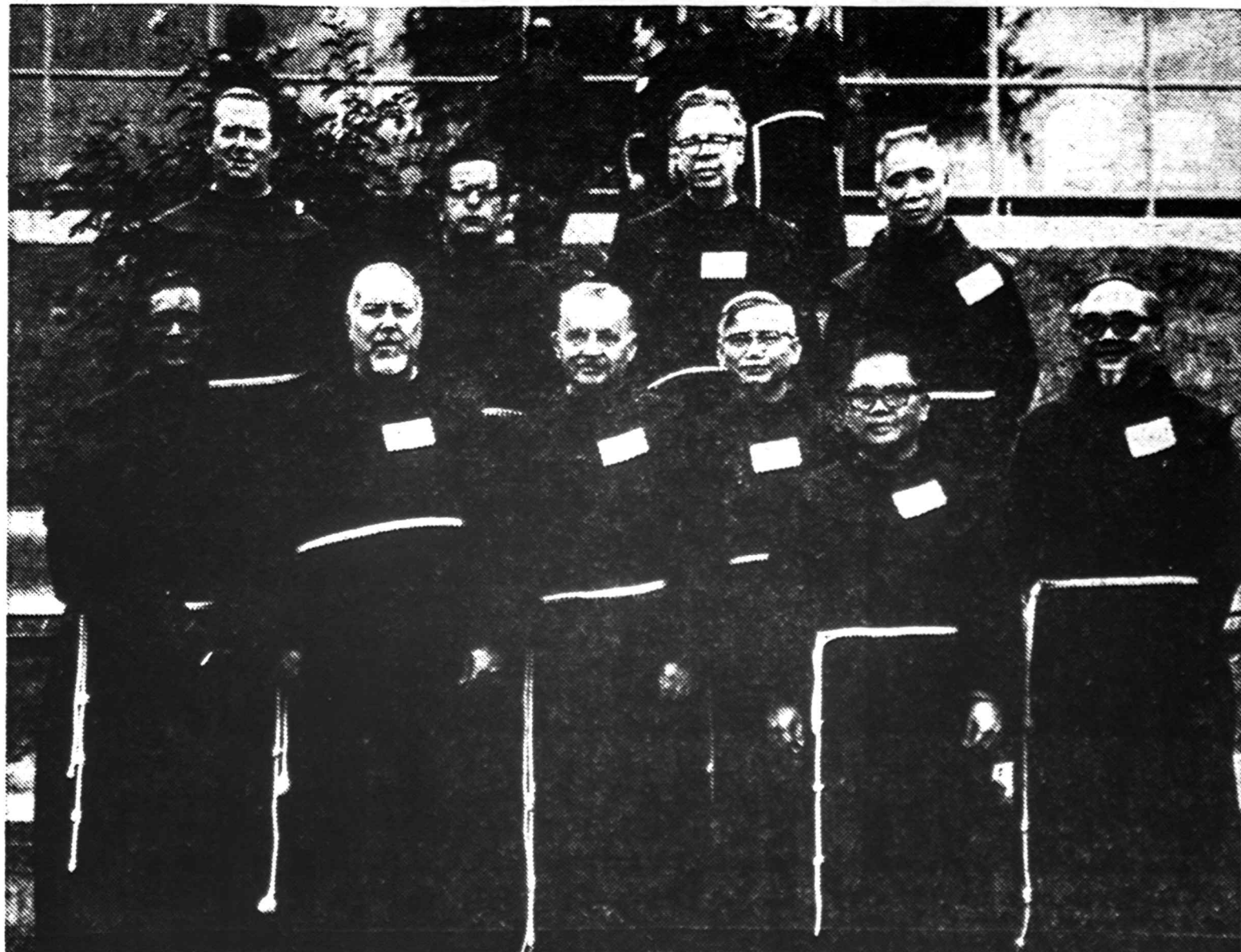
Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LEKTUVAI VIESBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas	Specialios nuolaidos: INDIVIDIVAMS (ekskursiniais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS
---	--

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
— Gėlės įvairiom progom —
Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va-kare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos ki-tos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstai-goms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rū-šies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Smulkes-nei informacijai gauti skambinkite, rašykite ar užeikite:

LITAS
SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. 212-847-5522
— arba —
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799

LITAS SERVICE CORPORATION
patarnauja nekiln. turto pirkimo-pardavimo reikaluose.

Tev. Jurgis Gailiusis, O.F.M., generalinėje pranciskonų kapituoloje su misijų kraštų provincijalais.

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Stralpenius ir korespondencijas redaktorius talso savo nuodžiūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prieš 20 metų

Tiksli data nežinoma. Sovietiniai šaltiniai temini mėnesį — kad Juozas Lukša (Daumantas, Skrajūnas, Miškinis, Skirmantas...) žuvo Prienų šilose 1951 metų rugsėjo mėn. Tai gi prieš 20 metų.

Žuvo ne jėgos, ne klastos priveiktas. Lietuviško judo i duotas... Sovietinis metodas senas — kaip senas yra tamos angelas Šėtonas: netiesus skleidimas, apgaulė, klasta, suvedžiojimas: ir įrankį tam siekia susirasti tarp tų, kuriems buvo rdomas pasitiekimas.

Sovietai šiuo metodu tebežaidžia ir dabar.

Juozas Lukša žuvo, būdamas 30 metų. Kovą prieš svetimą okupantą pradėjo, būdamas 19 metų. Jam tinka J. Tumo-Vaižganto žodžiai: vaikai eina mirti dėl tėvynės.

Juozas Lukša buvęs vienas iš tų vaikų, iš to kovojančio jaunimo. Apie jį MVD pulkininkas Burlutskis 1953 liudijo: lietuvių tauta laikė jį tautiniu didvyriu, ir jo autoritetas lietuviuose buvo nepalyginamas...

Autoritetu, patraukliu uždegančiu, Juozas Lukša virto ir čia esančiam lietuvių jaunimui, kai 1948 jis pasiekė Vakarus. Jo parašyta knyga "Partizanai" (1950, 1962) ir jo atneštos partizaninės dainos užkūrė čia gaisrą — partizaninį kultą.

Grįždamas atgal į Lietuvą, jis parodė ištikimybę ten palikusiem kovos draugam, ištikimybę gimtajai žemei ir jos kovai dėl laisvės. Jo auka buvo tokia skaidri, kad ji darė priešingybę ir rezistencijai tai dvasiai, kuri jau klestėjo Vakaruose ir kurią išsiginstanti ir žengianti į pražūtį senoji Roma išreiškė dviem žodžiais: carpe diem — naudokis diena. Naudos dvasios įtakoje da-

bar atsiranda paskirų balsų, kad tos aukos, kovos, mirtys buvo beprasmes, nereikalingos.

Taip vertinti gali tie, kurie nepažįsta ir nepripažįsta dviejų dalykų: idėjos ir aukos dėl idėjos reikšmės.

Keista, kad marksistai, ateistai, komunistai supranta idėjos bei aukos reikšmę ir stengiasi savo kovotojus įamžinti gyvųjų atminime.

Daug keisčiau, kai to nesupranta tie, kurie iš tų, kurie tiki į Dievą, tiki į Nukryžiąvimą, tiki į Prisikėlimą.

Dvidešimt metų ir nuo Julijono Būtėno žuvimo. Julijonas Būtėnas, talentingiausias lietuvių spaudoje politinis apžvalgininkas, davė žodį Juogui Lukšai, grįžtančiam į Lietuvą, pasiekti jo pėdom, kai tik reikės. Kai 1951 pavasarį šaukiamas išvyko, laimingai nusileido, bet po 8 dienų bunkery buvo apsuptas ir žuvo. Žuvo, nesusisiekęs su J. Lukša, 1951 m. gegužės mėn. Ketvertu mėnesių aplenkė J. Lukšą kelyje į Amžinybę.

Julijonas Būtėnas žuvo, būdamas 35 metų. Jo kapas nežinomas kaip ir tūkstančių partizanų. Jo ir jų kapas — visa Lietuva.

Po 20 metų primename juos, Juozą Lukšą ir Julijoną Būtėną, o per juos ir tą jaunimą, kuris ėjo jų pėdom; primename juos kaip įsirikiauvusius į istorijos galeriją — šalia Pilėnų gynėjo Margerio; šalia legendarinės Gražinos, šalia 1963 sukilimo vado kun. Antano Mackevičiaus, šalia pirmo žuvusio nepriklausomybės kovų savanorio Lukšio ir kitų vardais žinomų ir nežinomų.

Jie yra, Gabrielės Bitės Petkevičaitės žodžiais tarant, tie ugniniai stulpai, kurie tyruose ir naktį rodo kelią...

Sakoma, kad revoliucija suėda savo vaikus. Taip buvo su tais, kurie iš tikrųjų sukėlė revoliuciją. Kova už valdžią, už vadovavimą pareikalavo daugybės aukų, o jos buvo kaip tik tie, kurie sukėlė revoliuciją. Tik prisiminkime pirmuosius komunistų revoliucijos vadus Sov. Sąjungoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje. Tačiau paskutiniuosius laikais tie, kurie neteko valdžios, buvo iš jos išstumti, jau nežudomi, bet paliekami ramybėje, šalia socialistinės visuomenės, su sąlyga, kad nesikištų į politinį krašto gyvenimą.

Pradėsimė nuo Lenkijos. Dar neseniai Gomulkos paviekliai buvo visur: pasienio sargybų būstinėse, ligoninėse, alinėse, senose Nowy Świat krautuvėse. Reti žili plaukai, apskritas veidas, akys po akiniais. Bet bendrai Gomulka ne daug rodėsi viešumoje. Po keturiolikos metų vadovavimo Lenkijos komunistų partijai ir visam kraštui, šiandien Gomulka pranyko iš viešojo gyvenimo scenos, nustumtas į šalį, padarytas pensininku.

Panašaus likimo susilaukė daugelis "ex" ir kituose komunistiniuose kraštuose. Stalinas juos paprasčiausiai likviduodavo, kada norėjo, arba kada jam būdavo jau nereikalingi.

Dabar yra kitaip: pasiūnčiami į pensiją. Gomulka, 66 metų amžiaus, laikinai buvo ligoninė, nes skundėsi kraujo cirkuliacijos sutrikimu ir akių ligą. Jam jau nėra jokios vilties grįžti prie valdžios vairo. Kompartijos pasmerkimas yra neatšaukiamas, ir kelio atgal nėra. Gomulką globoja jo žmona, paprasta moterėlė, kuri niekad nepretendavo į Lenkijos "first lady". Pensija pakankama ir gyventi galima.

Buvęs Čekoslovakijos diktatorius Novotny, kurį 1968 išstūmė iš valdžios Dubčekas, kuris per 15 metų buvo absoliutus valdovas, būdamas savo galybės viršūnėje, pasistatydino netoli Olomouc vilą, kad galėtų joje praleisti savo senatvę (dabar turi 67 m.). Bet partija su tokiu planu nesutiko. Novotny dabar gyvena Smichov netoli Pragos, nemažoji vilos su sodu ir gauna pensiją, siekiančią virš 300 dol. į mėnesį, pagal įstatymus skirtą buvusiems respublikos prezidentams. Nors Novotny buvo iš valdžios pašalintas, tačiau prezidentinė pensija jam palikta. Jaunystėje Novotny buvo kalvio gizelis, įpratęs gyventi kukliai ir tokiu pasiliko visą gyvenimą, net ir tada, kai įsikraustė į karališkąją Pragos pili drauge su žmona, kuri nieku nesiskyrė

nuo paprastos šeimininkės. Dubčekas laikais daugelis eida-vo pasižiūrėti, kaip Novotny darbuojasi sode ir paleisdavo kokią nors aštresnę repliką. Novotny atsakydavo žodžiais, išmoktais kalvėje ir palydėdavo juos gana reikšmingais gestais. Tai buvo geležinio režimo geležinis žmogus. Dabar gyvena sau ramiai, atsisakęs panašios padėties. Pastarasis dar nėra pensininkas, turi užsidirbti duoną mažoj provincijos miškų administracijos raštinėje, gaudamas algos apie pusantro šimto dol. Gyvena kukliame namelyje, Bratislavos miesto pakraštyje, turi žemės sklypėlį, kurį pat asmeniškai dirba. Vienas iš Čekoslovakijos vad. "Pragos pavasario" didžiųjų asmenybių Smrkovsky dabar yra ligoninėje. Kitas panašus Čekoslovakijos reformos vadų Kriegl, būdamas iš profesijos gydytojas, niekur negauna vietos nė tarnybos.

Nikita Chruščiovas leido savo paskutines dieneles priedamas, laikraščius skaitydamas ir, kai buvo gražus oras, pasi-vaikščioldamas. Prieš mėnesį mirė, sulaukęs 77 metų. Nuo 1964 gyveno "dačioje" (vasarnamyje). Turėjo butą ir Mask-

voj, tačiau jame, visada su žmona Nina, retai kada pasirodė, vengdamas viešumos. Ekonominis sunkumas neturėjo. Maskvoj gyvena taip pat ir 69 metų Malenkovas, kuris, iš valdžios iškritęs, kurį laiką gyveno Kazachstane kaip vienos elektros stoties direktorius. Jis, irgi, kaip buvęs valdžios viršūnėje, gauna 300 dol. mėnesinę algą. Niekad nesirodo viešumoje. Senis (81 m.) Molotovas ir Bulganas kai kada pasirodo tik žymių asmenų laidotuves. Jų pavadės niekad neminimos oficialioje kronikoje. Jie yra "ex" ir daugiau nieko. Pensija pagal anksčiau užimamą vietą.

Bulgarijoje nebologai gyvena ir Cervenkovas, kuris per 16 metų laikė savo rankose krašto valdžias. Jam dabar 70 metų. Prieš porą metų buvo reabilituotas ir šiandien neturi bėdos su partija. Jo įpėdinis Živkovas buvo jį apkaltinęs autoritarizmo, asmenybės kulto įvedimu ir kitais nusikaltimais, tačiau pats Živkovas pasirašė dekretą, kuriuo Cervenkovui suteikiama arti 500 dol. mėnesinė pensija. Šiandien tasai, kaip jį vadino "mažasis Bulgarijos Stalinas", gyvena Bojana viloje, rezidencinėj Sofijos zonoje. Niekam nekenksmingas, nepavojingas, net gali dalyvauti kopartijos kongresuose kaip "specialus delegatas".

Cervenkovo asmenybės jėga matyti iš to, kad jis ir Stalinui mirus, iki 1961 pajėgė išlaikyti savo vietą. Formaliai vadovaudamas savo krašte "nustalimui", mokėjo pats apsisaugoti. O tai jau buvo nelengvas dalykas.

Raudonosios imperijos pensininkai paprastai susitaiko su savo padėtimi ir gyvena ramiai. Vien tik Vengrijos diktatorius Mathias Rakosi, šiu metų vasario 5 miręs, nesutaukė su likimu. Kai 1956 turėjo pasitraukti iš valdžios, nepasileiko Vengrijai (kur jautė pavojų), bet nuvyko į Maskvą o paskui persikėlė į Kirgiziją, žmonos tėviskė, pareiškęs, kad niekad daugiau negrįš į Vengriją. Pereitais metais Kadaras jam pranešė, kad galis grįžti namo ir baigti savo dienas Vengrijoje, tik su viena sąlyga — nesikišti į politiką. Rakosi jau buvo ligonis. Paguldytas į

sovietų ligoninę, mirė turėdamas 78 metus amžiaus. Vienas iš jo bendradarbių, stalinistas Gero, taip pat pabėgo į Sov. Sąjungą ant rusų tanko 1956. Bet 1960 grįžo atgal į Vengriją ir šiandien kaip pensininkas gyvena puikiame Budapešto apartamente, gaudamas apie pusantro šimto dol. mėnesinės pensijos. Jam yra leista užsiminti literatūros darbais. Neseniai iš prancūzų kalbos išvertė knygą apie trockizmą. Taip pat Hegedus, kuris pirmasis pašaukė į Budapeštą rusų tankus 1956 irgi grįžo iš Sov. Sąjungos ir yra mokslų akademijos vienos sekcijos direktoriumi. Jo balsas pasigirdo 1968, kada jis išdriso kritikuoti Čekoslovakijos okupaciją, kurioje dalyvavo ir Vengrija. Kai kas jam priminė, kad būdamas tokioj padėty (pats šaukėsi rusų tankų) verčiau tylėtų. Hegedus, 56 m. amžiaus, paklausė patarimo: gyvendamas Budapešte, nepriima žurnalistų, spaudos atstovų. Partija leidžia jam padoriai gyventi, gaudant direktoriaus algą.

Paskutinių pensininkų sąrašas stovi 78 metų Walter Urbicht, nors oficialiai jis dar yra "valdiškojo tarnyboje" ir todėl dar negauna pensijos.

Kartais yra nuostabus ir keistas likimas kai kurių buvusių didžiųjų komunistinių kraštų asmenybių. Tokiu yra Jugoslavijos Ranković, buvęs Tito patikėtinis, vidaus reikalų ministris ir slaptosios policijos galva. Kai paaiškėjo, kad jis kontroliavo ne tik priešus, bet ir draugus komunistus, bet dargi buvo įtaisęs slapta mikrofoną Tito miegamajame kambaryje, tuojau buvo pašalintas iš visų užimamų pareigų. O tačiau šiandien Ranković gauna gerą pensiją, gyvena netoli Belgrado puikioj rezidencijoj ir turi savo vilą Ragūzoje.

Rumunijoje nėra išstumto iš valdžios ir pasiūsto į pensiją asmens. Gheorghiu Dej mirė 1965, būdamas "aktyvioj tarnyboj" ir valdžios valdžias perėmė Ceausescu. Jaunas Dej įpėdinis, gana gabus ir drąsus, ne tikėtai veda nepriklausomumo politiką, bet ir seka savo pirmtakų liniją. Reikia atsiminti, kad Dej savo laikų gindamasis su Chruščiovu ne-

(nukelta į 4 psl.)

New Yorko tautinių šokių grupė pasirodė tarptautiniame savaitgalyje Central Parke rugsėjo 18. Nuotr. A. Norvilos

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISĖJAU ŽALIA RŪTĄ...

Romanas

(19)

Po trumpų mutinės formalumų Petras įkelia automobilio užpakalinį duris ir išsiverčia į kambarį su jo atėjimu. O žodis toks lankstus, tekėte tekantis, lyg upelio vanduo tyliam saulėleidy. Pasibūčiuoja lyg seną meilę atnaujindami, lyg seniai nesimatę brolis ir sesuo...

Vakaras bėga sklandžiai. Prie gerų valgių, puikių gėrimų, nenutrūkstamos kalbos, atsiminimų. Šeiminkai džiaugiasi tokia smagia ir gražia giminaitė. Genius atkalba už visus. Ir Petriui linksma, jam net gera, kad gali būti pačiame to linksmo sūkuriu pakraštyje, be aiškos pareigos kalbinti ir užimti viešnią...

Gal ir nereikėjo to Geniusui už tai staiga? Dabar Petras vis dėlto jaučiasi lyg nustumtas iš dėmesio centro, mažai kam reikalingas. Jo atsiminimai neįspintų ir bendrus Genius ir Joanos atsiminimus. Tame rate jis pašalietis, naujas žmogus. Bet, antra vertus, be Genius nebūtų to linksmo, to nuotaikos platumo, to nerūpestingumo. Tik jis vienas taip moka...

Petras jaučia savo privilegiją: Genius turės atsišveikinti, išvažiuos namo, o Petras pasiliks čia arti Joanos... Joanai paklota lova greta jo kambario. Išpėjo tas ilgaliežuvis, kad tik plona siena teskirsianti juodu...

Rytojaus dieną Petras, kaip paprastai, dirba kartu su Erika. Kartais netikėtai paima mergaitės ranką, o akys sminga kažkur į tolius, į vieną neapčiuopiamą

— Taip, jau atvažiuo... O kas čia kalba?.. A, labas, labas, Geniau... Sakai, pakalbėti... Galiu prašyti... Bet gal skambeltum keliomis minutėmis vėliau... Čia mes alkani, pirmuosius kšnius ryjam... Gera!... Bet žinai ką?.. Sėsk į automobilį ir atidrožk. Bus geriausia... Pasikalbėsi, kiek tik tilps... Tai iki greito pasimatymo!...

— Ar Genius Upėnas čia kalbėjo? — truputį susijaudinus klausia viešnia.

— Tas pats. Tuojau atvažiuos...

— Ant karštų pėdų...

— Tur būt, geri pažįstami.

— Neblogi... Iš Vokietijos laikų.

Netrukus pro duris išsiverčia Genius. Tokia plati ir giedri jo šypsena, lyg pati saulė būtų įsiritusi į kambarį su jo atėjimu. O žodis toks lankstus, tekėte tekantis, lyg upelio vanduo tyliam saulėleidy. Pasibūčiuoja lyg seną meilę atnaujindami, lyg seniai nesimatę brolis ir sesuo...

Vakaras bėga sklandžiai. Prie gerų valgių, puikių gėrimų, nenutrūkstamos kalbos, atsiminimų. Šeiminkai džiaugiasi tokia smagia ir gražia giminaitė. Genius atkalba už visus. Ir Petriui linksma, jam net gera, kad gali būti pačiame to linksmo sūkuriu pakraštyje, be aiškos pareigos kalbinti ir užimti viešnią...

Gal ir nereikėjo to Geniusui už tai staiga? Dabar Petras vis dėlto jaučiasi lyg nustumtas iš dėmesio centro, mažai kam reikalingas. Jo atsiminimai neįspintų ir bendrus Genius ir Joanos atsiminimus. Tame rate jis pašalietis, naujas žmogus. Bet, antra vertus, be Genius nebūtų to linksmo, to nuotaikos platumo, to nerūpestingumo. Tik jis vienas taip moka...

Petras jaučia savo privilegiją: Genius turės atsišveikinti, išvažiuos namo, o Petras pasiliks čia arti Joanos... Joanai paklota lova greta jo kambario. Išpėjo tas ilgaliežuvis, kad tik plona siena teskirsianti juodu...

Rytojaus dieną Petras, kaip paprastai, dirba kartu su Erika. Kartais netikėtai paima mergaitės ranką, o akys sminga kažkur į tolius, į vieną neapčiuopiamą

tašką... Joana... Jos vakarykščias šviesus ir žavus vaizdas jo akyse.

— Tu išsiblaškęs šiandien, Petrai? Kodėl? — klausia švelnus Erikos balsas.

— Mažai miegojau: pas šeiminkus buvo svečių, atskrido giminės iš Europos, turėjau ir aš kartu būti, — pasiaiškina lyg iš mėgno pabudintas.

— Bet ir vėl grįžta Joanos paveikslas iš vakarykščios dienos.

Tas velnias Genius! Maišo viską! Ir reikėjo jam įsisiūlyti: parodysias New Yorką, automobiliu pravešias įdomesnėmis vietomis, užsukis į kokią pramogą, į restoraną su gera muzika... Taip, ateinantį, vadinasi, šį vakarą... Petras ta nebūtų galėjęs padaryti?.. Žinoma, jie seni draugai... Gal ir priklauso Geniui pirmenybė?..

— Su tavimi, Petrai, kažkas negerai! — net pakeltu balsu pašoka Erika: — žiūrėk, ne tą skiedinį pili, sugadinsi pavyzdžius...

— Atleisk... Ačiū, Erika, kad nuo klaidos išgelbėjai...

— Niekada nemačiau tavęs taip užsisvajojusio, taip išsiblaškusio. Sakyk, kas atsitiko?

— Praeis... Nesirūpink, Erika...

Paskui dirba abudu tylėdami. Petrus judesiai lėti, bet atsargesni, dėmesys darbu budresnis.

Prieš pat darbo pabaigą vėl Petras netikėtai paima Erikos ranką ir sako:

— Žinai ką?.. Einam šį vakarą į kiną...

— Kad, sakai, esi neišsimiegojęs? — klausia nustebeš mergaitės balsas. Bet tuojau kiek pablyškę jos veidai nerūpestingai šiluma ir lengva šypsena.

— Ne tiek miego, kiek išsiblaškyti reikia! — aiškina Petras.

— Gera, Petrai, netoli mūsų rodomas lengvas muzikinis filmas.

— Mėgstu tokius...

14

Joana grįžo vėlai. Petras pro miegus girdėjo durų varstymą ir aukštakulnių batukų žingsnius koridoriuje. Šviečiančios žadintuvo rodyklės rodė antrą valandą.

(Bus daugiau)

Liaudies dainos ir Vilnius

Praėjusių metų pabaigoj iš spaudos išėjo storoka (384 psl.) knyga „Vilnius lietuvių liaudies dainose“. Ją paruošė Gražina Krivickienė-Gustaitytė. Spaudos darbe ji nėra naujokė. Dar nepriklausomoje Lietuvoje, tarnaudama finansų ministerijoje, trejus metus buvo prancūzų kalbos korespondentė ir finansų departamento prancūzų kalba leidžiamo biuletinio „Les Informations Economiques de Lithuanie“ techniškoji redaktorė. Šiuo metu G. Krivickienė priklauso JAV kongreso „Press Gallery“ ir Baltųjų Rūmų spaudos atstovų sąjungai Washingtono su teise lankytis prezidentūroje, kada tik ji pageidauja.

Nors ir būdama kvalifikuota žurnaliste, ekonomistė ir prancūzų kalbos mokytoja, G. Krivickienė labai domisi lietuvių liaudies dainomis. Liaudies dainų meilę nuo pat mažų dienų jai įdiegė jos motina. Gal dėl to jau 1948 m. Vokietijoje ji išleido liuksusinį lietuvių dainų rinkinį „Dainos“, dail. Viktoro Petravičiaus puikiai iliustruota. Jame atspausdino dainas, kurias dainavo jos motina. Be to, prof. R. Schmittlein prašoma, ji daug mitologinių ir istorinių dainų išvertė į prancūzų kalbą.

Atvykus į JAV, G. Krivickienė ėmė ruošti Vilniaus dainų rinkinį. Po ilgo ir kruopštaus, beveik 20 metų užtrukusio, darbo rinkinys štai pasirodė. Jame 193 dainos. Iš jų 68 aprūpintos gaidomis. Kai kurių dainų po kelis variantus pateiktas. Dainos suskirstytos pagal jų motyvus ir karo ir istorines dainas (jų daugiausia — 74-ros), mergelės ir berniolo dainos, vestuvinės, šeimos, darbo, metinių švenčių, humoristinės ir įvairios, kurios sudėtos našlaičių, medžioklės, emigrantų ir žaidimų dainos.

Knygos pradžioje, prarty-

je, G. Krivickienė gana plačiai aptaria lietuvių dainų ryšį su Vilnium. Taip pat ir anglų kalba padaro keletą pastabų apie lietuvių liaudies dainas aplamai ir duoda kiekvienos rinkinio dainos gan platų turinio apsakojimą.

Knygos pabaigoj kiekviena daina rūpestingai dokumentuota, nurodyti šaltiniai. Dr. Pr. Skardžius redagavo kalbą ir parūpino dainose vartojamų svetimžodžių žodynėlį, kuris labai praverčia, užtikis retą arba visai negirdėtą žodį.

Tad knyga paruošta moksliniais pagrindais. Bet ji įdomi ir eiliniam skaitytojui, poezijos mėgėjui. Juk tai poezijos rinkinys. Ne individualaus portokūryba, bet liaudies poezija. Mes įpratę į liaudies dainas žiūrėti tik kaip į dainas. Patys sau paniūnuojam, būrin susirinkę padainuojam, pasiklausom jų koncertuose ar iš patalsonų plokštelių. Bet kodėl nepažiūrėti į jas, kaip į poeziją kūrinius? Kodėl prisėdus nepasiskaityti ir nepagyventi jų poetinėmis priemonėmis, jų tyru lyrinio grožio? O tos švelnios lyrikos, tyros poezijos

mūsų liaudies dainose nuostabiai apstu.

Be tyro lyrinio grožio šios knygos dainos parodo, kaip giliai mūsų tautos sielon yra įsmigęs Vilnius. Čia atsispindi kaip ir mūsų istorijos faktai, kaip rekrūtų gaudymai, praėjusio šimtmečio sukilimai, kariai, ir viskas artimai rišasi su Vilnium. Ne tik karo žygiai bet ir kasdieninis gyvenimas, berniolo ir mergelės meilė, darbas, humoras, šventės ir daugelis kitų dainų neišsiverčia be minties apie Vilnių.

Perskaičius knygą, savaime galvon ateina nepriklausomybės laikais poeto Petro Vaičiūno parašyti žodžiai: „mes be Vilniaus nenurimsim“. Ne kaip šūkis, ne kovos prasme, bet kaip tautinio skausmo išraiška.

Šiais laikais, kada rūpinamės savo tautos išlikimu, tautinės dvasios svetur palaikymu ir stengiamės išlaikyti valstybinės nepriklausomybės idėją, Vilnių esame lyg ir primirę. Ši knyga primena mums mūsų tautos praeitis nei ateitis neišsivaizduojama. A. Virbelis

Amerikiečių laikraštinių tala Lietuvos laisvinimo žygyje

Žymūs ir įtakingi amerikiečių laikraštinių sąjunga ir Rezoliucijom remti komitetai

Los Angeles, Calif. — „Niekad nepagailėsime vietos savo laikraščiuose Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalui. JAV-bių Kongreso priimta H. Con. Res. 416 rezoliucija turi būti įgyvendinta. Tuo klausimu rašysime mes patys. Siųskite tuo reikaliu visą galimą medžiagą. Ją panaudosime. Tas darbas turi būti tęstinas ir vykdomas nuolat ir intensyviai tol, kol Pabaltijo valstybės atgaus pilną laisvę ir nepriklausomybę“, — taip pareiškė New Hampshire steito pats įtakingiausias laikraštinių sąjunga ir Rezoliucijom remti komitetai. William Loeb yra didžiausio New Hampshire dienraščio Manchester Union Leader ir vienintelio to steito sekmadieninio laikraščio New Hampshire Sunday News bendrovės prezidentas ir jų laikraščių leidėjas.

Neseniai įsijungė į Rezoliucijom remti komitetą kiti du per visą kraštą žinomi amerikiečių laikraštinių sąjunga ir Rezoliucijom remti komitetai: Human Events laikraščio redaktorius Thomas S. Winter ir Twin Circle ir National Catholic Register viešas iš redaktorių kun. Cletus Healy, S. J. Abu tie katalikų laikraščiai pasiekia JAV-bių ir Kanados visas vietas. Tie T. S. Winter ir kun. C. Healy,

S. J. — pažadėjo visą savo galimą tala H. Con. Res. 416 rezoliucijos realizavimo žygyje.

Rezoliucijom remti komitetas turi savo narių gretose visą eilę amerikiečių dienraščių, savaitraščių ir žurnalų leidėjų ir laikraštinių (columnists), kurių straipsniai spausdinami šimtuose krašto dienraščių. Iš didesnių dienraščių leidėjų pažymėtini: The Cincinnati Enquirer (Cincinnati, Ohio) dienraščio bendrovės prezidentas ir leidėjas Francis L. Dale, The Oakland Tribune (Oakland, California) dienraščio leidėjas ir redaktorius William F. Knowland ir Worcester Telegram ir The Evening Gazette (Worcester, Mass.) dienraščių bendrovės prezidentas ir leidėjas Richard C. Steele. Iš žinomesnių amerikiečių laikraštinių, kurių straipsniai spausdinami šimtuose krašto dienraščių, pažymėtini šie: William F. Buckley, Jr., John Chamberlain, Dr. Russell Kirk, kun. Daniel Lyons, S. J., Edgar Ansel Mower, Victor Riesel, Henry J. Taylor ir kiti.

Žymiųjų ir įtakingųjų amerikiečių tala H. Con. Res. 416 rezoliucijos įgyvendinimo žygyje yra milžiniška. Amerikiečių choras ir pasiryžimas padėti turėtų priminti mum visiem ir visus mus paskatinti jungtis į tą žygį ir darbu ir visa kita galima tala bei parama.

17.

Windsoro lietuvių studentų kvartetas. Iš k. vadovė Valerija Tautkevičienė, Rūta Čerškutė, Milda Pakauskaitė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė ir akordeonistas Andrius Čerškus. Nuotr. K. Sragausko

VARG. A. STANIŠAUSKO MIRTIES PROGA

A. a. Antanas Stanišauskas, Bridgeport, Conn., parapijos vargonininkas, Didįjį Seštadienį (balandžio 10), grodamas Prisikėlimo mišias, atgiedojo iškilmingąjį Gradualo Aleliu, suknubo prie vargonų.

Velionis gimęs 1893 sausio 17 Rudmeros kaime, Rumšiškų vls., Kauno aps. (brolio izidoriaus suteiktomis žiniomis, jo kilmės pavardė buvo Stančiauskas. Lietuvių visuomenėje buvo žinomas kaip Stanišauskas, o pilietinės dokumentuose Staukas).

Į Ameriką atvyko 1912. Ap-sigyveno Hammond, Ind. Ten pat pradėjo dirbti fabrike ir mokytis muzikos. 19 metų jaunikaits, atvykęs į svetimą kraštą, turėdamas patraukimą prie muzikos, mokėsi skambinti fortepionu ir groti vargonais, imdamas pamokas pas kitataučius. Siek tiek pramokęs, pradėjo vargoninkauti prie Chicago.

Atvykęs į Aušros Vartų parapiją New Yorke, jis vargoninkavo, lankė muzikos mokyklą ir vakarinius anglų kalbos kursus. 1919 jį užtikino Westville, Ill., vedant S. Petro ir Povilo lietuvių parapijos chorą.

Newarke

1925 jis perima iš A. Šlapelio vargoninkavimą Newarko, N.J., Švč. Trejybės parapijoje ir Sv. Cecilijos chorą. Jis čia jau gerai buvo pasiruošęs savo darbui, o tas choras nuo savo veiklos pradžios turėjo labai gabius chorvedžius. A. Radzevičius, jau Lietuvoje prie Naujojo gerai prasilavinęs ir vargoninkavęs nuo 1905 dirbdamas, buvo parapijos chorą aukštai išskėles, per 17 m. išauginęs gerų choristų ir įdėnaveis visą eilę plokštelių. Tai buvo šalia B. Valužio pirmutinės lietuviškos plokštelės. Choras jau buvo dalyvavęs visoj eilėj kaimyninių parapijų, savo veiklą garsėjo. Po šio buvo gabus chorvedys A. Šlapelis. Ir, kaip matome, Stanišauskas rado chorą gerai sutvarkytą.

Jis nepaprastai mėgo jaunimą ir su juo darniai veikė, nesimaišydamas į jokią politinę veiklą, išskyrus chorą bei scenos veiklą, statė operetes, įvairius koncertus, dramas, komedijas ir k. Jaunimas jį suprato, ir darbas sekėsi. Stai jį sceninės veiklos pavyzdžiai:

Pastatyti veikalai
Operetė „Klaipėdos Julė“ statyta 3 kartus, A. Vanagačio „Alenutė“ (libreto J. Steponaičio), su kuria gastroliauvo kitoje kolonijoje, J. Čižausko kantata „Vilniaus Senelis“, drama „Sv. Agnetė“, su dainomis da-

Kultūros židinio — Jaunimo centro statybos fondo popietės vyksta kiekvieną penktadienį 12:30 val. popiet Richmond Hill salėj, 117-07 Hillside Ave., (Myrtle ir Jamaica Ave. kampas). Informacijai skambinti 668-1774.

Apžvalgoj: J. Kojelis — Facta clara sint; J. Kačinskas — Prof. V. Marijošius; V. Vizgirda — Dail. V. K. Jonyno 40 metų kūrybinio darbo suaktis; A. Norvilas — Montrealio lietuvių dvikalbiskumo studijoje; Suvažiavimai, stovyklės, studijų savaitės; Mūsų butyje.

Vargonininkas A. Stanišauskas

lyvavo St. Pilkos pastatyme „Aušros sūnūs“, operetė H. P. Danks „Paulina“, veikalas „Pilot duklė“, dalyvavo Vytauto D. 1930 metų paminėjime, vadovaujant komp. J. Zilevičiui, taip pat Sv. Patriko katedroje New Yorke, muz. veikalas „Svarkas ir milinė“, ir kiti dalykai, kurie reikalavo iš vedėjo nemažai įtempto darbo. Taip pat paruošė 20 metų R. K. vargon. sąjungos jubiliejų su vaidinimu ir banketu.

Persikelia į Bridgeport, Conn.

Kaip matome, Newarko jis buvo išvystęs plačią veiklą. Prsidėjęs didysis karas sutrukdė jaunimo kultūrinę veiklą. Suprantama, kad nukentėjo ir Sv. Cecilijos choras. Šalia to, kilus nesupratimam tarp klebono ir parapiečių, jį juos buvo ir choras imaišytas. A. Stanišauskas, nepakęsdamas tų kivirčių, parapiją paliko ir persikėlė dirbti į Bridgeport, Conn., lietuvių parapiją.

Čia jis, energingai padirbėjęs, apieistą chorą atgaivino. Tačiau kitas skaudus smūgis tenai jį ištiko. Parapijai nutautėjant, su choristais jis galėjo su-

sikalbėti tik angliškai. Begalėjo giedoti tik angliškai, vietoj pirma buvusių lietuviškų giesmių. Tuo reikalu jis sielodavosi ir man rašydavo sielvartin-gaus laiškus. Nutautėjimo sustabdyti jis negalėjo. Vyskupijos muzikinė komisija tvarkė svetimkalbių parapijų bažnytinis giedojimus savo nuožiūra.

Velionis buvo labai tvarkingas. Visuomet buvo susirūpinęs jaunimu. Nuo 1922 m. jis priklausė L.R.K. Vargoninkų Sąjungai. Matyt, jo būta įtakinga, nes 1933-35 m. jis ėjo šios sąjungos centrų valdybos vicepirmininko pareigas. Jis nuoširdžiai rėmė L. Muz. Archyvą gausiais eksponatais ir dažnomis piniginėmis aukomis. Jis buvo pažadėjęs įrašyti palikimą archyviui testamentu savo vardu įamžinti.

Gyvenant kaimynystėje, teko su juo keletą metų dirbti su choras. Istikinau jo pasiūlymu, kilnumu pasiimtam darbui. Jis mirė viengūnis.

Tebūna lengva žemėl jo kūnui, o džiaugsmingas dangus jo sielai.

J. Zilevičius

RUGSĖJO „AIDAI“

Straipsniai: A. Baltinis — Parapija — tautinio individualumo puoselėtoja; A. Pakus — Aukštųjų psichologija; J. Jakštas — Lietuvos aušrinė istoriografija pagal Maironį ir Pietarį; Vl. Jakubėnas — IV dainų šventė; R. Sliažas — Politika ir menas dabartinėje vokiečių literatūroje.

Iš grožinės literatūros: D. Sadūnaitė — Eilėraščiai.

Apžvalgoj: J. Kojelis — Facta clara sint; J. Kačinskas — Prof. V. Marijošius; V. Vizgirda — Dail. V. K. Jonyno 40 metų kūrybinio darbo suaktis; A. Norvilas — Montrealio lietuvių dvikalbiskumo studijoje; Suvažiavimai, stovyklės, studijų savaitės; Mūsų butyje.

Recenzijos: B. Cipliauskaitė — Sadūnaitės „Laiškai Dievui“; A. Liulevičienė — Pukelevičiūtės romnas.

Viršelio 1 ir 4 psl. — El. Urbaitytės aliuminio skulptūros. Šis numeris iliustruotas El. Urbaitytės ir V. K. Jonyno kūrinių nuotraukomis. Be to, IV dainų šventės nuotraukos.

Redaguoja dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas T. dr. Leonardas Andriekus, OF M; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Detroit, Mich.

Retu iškilmingumu paminėta tautos šventė

Rugsėjo 8-toji, nepriklausomos Lietuvos vyriausybės 1930 paskelbtoji tautos šventė, Detroito ilgą laiką nebuvo minima. S. m. rugsėjo 12, sekmadienį, Detroito jūros šaulių Svyturio kuopa suruošė tikrai pavykusį šios šventės minėjimą. Į Lietuvių namus iš Detroito ir apylinkių, kaip per atlaidus, suvažioavo netikėtai daug žmonių (virš 300).

Sceną puošė šešių organizacijų vėliavos. Buvo pakviestas gausus prezidiumas. Oficiali akademijos dalį pravedė jūros šaulių Svyturio kuopos, pirm. ltn. M. Vitkus, o meninę programą — LŠST c.v. moterų šaulių vadovė K. Kodatienė.

Turiningą, Vytauto Didžiojo laikus liečiančią paskaitą skaitė iš Clevelando atvykusis prof. Ald. Augustinavičienė. Ji pa-brėžė, kad nuosaikus, bet tikras patriotizmas šiuo metu ugdytinas ir puoselėtinas. Kiekvienas kovotojas už Lietuvos laisvę yra negėstas, nuolat pasaulyje šviečias žiburėlis.

Dainavo solistas Vidimantas Valatka. Iš Windsoro, Kanados, buvo atvykęs lietuvių studentų kvartetas: Rūta Čerškutė, Milda Pakauskaitė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė ir akordeonistas Andrius Čerškus. Kvartetui vadovauja Valerija Tautkevičienė. Nors šios jaunutės dainininkės yra tik mėgėjos, bet jos labai harmoningai ir įspūdingai padainavo keturias dainas. Solistas V. Valatka ir kvartetas susilaukė gausių ir nuoširdžių plojimų.

Po akademijos ir meninės dalies Svyturio šaulės ir šauliai suruošė iškilmingus pietus, kuriuose dalyvavo virš 150 svečių.

V. Mingėla

ATSIŪSTA PAMINETI

Dr. Antanas Škėrys — LIETUVOS MŪŠKAI IR JU ŪKIS, atspaudas iš L. K. M. Akademijos metraščių IV ir V tomo, 270 puslapių. Išleista Romoj 1970. Kaina 5 dol.

Alfonas Grauslys — IESKAU TAVO VEIDO, — rodyklės ieškymo keliuose. Knyga paliečia aktualius gyvenimo klausimus, ryškinamas Dievo ieškojimas, kančios prasmė. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicago. Viršelį piešė Giedrė Vaitienė. 296 psl. Kaina 5 dol.

SEPTINTOJI PRADALGĖ, — suredagavo K. Barėnas, išleido Nidos Knygų Klubas Londone, 1970 m., 464 psl. Knygoje sudėta: J. Aistis — Pasakų pasaulis, K. Bradūnas — eilėraščiai, L. Andriekus — Kunigaikštys Aldonos Gediminaitės gados, V. Alantas — Nuotykių pavasario mugėje, G. Tulauskaitė — Eilėraščiai, Teresė Pau-tienė — Eilėraščiai, C. Almenas — Trys giltinės pirštai. E. Cinzas — Išlyla į kalnus, A. Baranauskas — Septyni paveikslai su trumpu epilogu, Z. Tenisonaitė — Eilėraščiai, J. Janavičius — Eilėraščiai, C. Obcarskas — Eilėraščiai, Pr. Girdžius — Eilėraščiai, A. Baronas — Žanetos meilė, K.S. Karpus — Du broliai, J. Gliuda — Kaukių balius (komedija), K. Barėnas — Karalienė motina, R. E. Maziliauskas — Panas lietuviškose samanose, A. Gustas — Eilėraščiai, R. Šilbajoris — Žvilgsnis į mūsų naująją lyriką, V. Kazokas — Valandėlė su Pul-giu Andriūšu, dr. J. Grinius — Karalius Mindaugas sovietinėje nelaisvėje, G. Vėbrienė — Os-karas Milašius, Pr. Naujokaitis — Žvilgsnis į dvejų metų mūsų grožinę literatūrą.

Nuo skaitytojų tautos pri-klausys Darbininko ateitis. Pa-dėkite išlaikyti šį laikraštį, su-raskite naujų skaitytojų. Ra-šykite: Darbininkas, 910 Wil-loughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Dail. C. Janušo parodoje suaktuvinininką sveikina dail. V. K. Jonynas (d.). Dail. C. Janušo paroda buvo rugsėjo 25-26 Kultūros židinyje. Nuotr. Lino Vytuvio

HARTFORD, CONN.

L.A.P. koncertas — balius

Spalio 9, šeštadienį, 7 val. vak. L.A.P. klubas savo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., rengia įdomų koncertą — balius.

Programą atliks Clevelando vyrų orkestras su soliste Irena Grigaliūnaite.

Veiks turtingas bufetas. Šokių grois R. Butrimo orkestras. Įėjimo bilietai kainą 4 dol. studentams ir moksleiviams — 2 dol.

Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašėms gausiai dalyvauti ir atsivesti svečių amerikiečių.

L.A.P. klubo gegužinė

Rugsėjo 19 L.A.P. klubas savo parke (Lighthouse Grove Park) East Hartfordsurengė parko 60 metų sukakčiai paminėti gražią gegužinę — pikniką. Dalyvavo nemažai žmonių iš Hartfordo ir apylinkių. Oras pasitaikė gražus.

Klubo darbuotojai šeimininkė Konstancija Millerienė paruošė gardžius kugelius. Vytėvė dirbo šios šeimininkės: Ona Jusienė (vadovė), Kotryna Kasmonaitienė, Marcelė Urbonienė, Ona Gurskienė, Danutė Pakalnytė, Ona Žemguliene ir Julija Philips (ši prie sodės).

TARĖSI LIETUVIAI KUNIGAI SU VYSK. V. BRIZGIU

CHESTER, PA.

Jaunas ir naujas klebonas kun. Leo Peck neseniai pakvietė lietuvių vyskupą V. Brizgį ir kaimynus lietuvių kunigus pas save į Nekalčiausio Marijos Sirdies parapijos kleboniją, Chester, Pa. Vyskupas ir visi dalyviai pasikalbėjo lietuviams kunigams rūpimais uždaviniais. Pirmiausia vyskupas padėjo už talką ir paramą, rengiant lietuvių koplyčias Washingtono ir Romoje. Padėkta už nuolatines kunigų ir parapijų paramą persekiojamiems Bažnyčiai Lietuvoje per Lietuvių Katalikų Religinę Salpą. Sutarta sudaryti LKRS rėmėjų pasauliečių grupę, kuri taip pat rūpintųsi gelbėti persekiojamus dėl Kristaus Lietuvoje. Visi gyvai pritarė artimojo ateity sukvietusi kunigų Vienybės Philadelphiaus apygardos pasitarimą. Dabar jų pirmininku yra prel. dr. Martu-

sevičius, o sekretoriumi kun. dr. B. Šimkus.

Pasitarime dalyvavo: vysk. V. Brizgys, prel. V. Martusevičius, kun. K. Batutis, kun. J. Degutis, kun. L. Peck, kun. B. Šimkus, kun. B. Sakalauskas ir kun. S. Raila. Labai šauniai visus pavašino šeimininkas kun. n. L. Peck. Jo šeimininkės parengė pietus, o jo kunigas pagalbininkas nuosirdžiai patarnavo. Visi nuosirdžiai padėjo už toki lietuvišką draugiskumą ir vaišingumą.

Prieš išsiskirstant buvo applankyta didžiulė bažnyčia. Naujas klebonas papasakojo, kaip atliekami pagražinimo darbai.

Kun. L. Peck nuosirdžiai rūpinasi lietuvių reikalais. Nors klebonauja nelietuvių parapijoje, tačiau kaimyninėje Aušros Vartų parapijoje išklausė lietuvių išpažinčių. KR.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo tranzistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE

FLOOR 21st

New York, N.Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue
Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue
Passaic, N.J. — 176 Market Street
Paterson, N.J. — 99 Main Street
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street
Warren, Mich. 48092 — 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street

Tel.: AL 4-5456

CH 3-2583

LI 2-1767

268-0068

TL 6-2674

BR 8-6966

WA 5-2737

884-1738

ES 2-4685

374-6446

GL 8-2256

365-5255

246-9274

FO 3-8569

AN 1-2994

LO 2-1446

373-8783

GR 2-6387

274-6400

PO 3-4818

HU 1-2750

FI 6-1571

PL 6-6766

751-6760/1

441-4712

SW 8-2868

RI 3-0440

PATERSON, N.J.

Kun. J. Kinta, buvęs ilgametis Patersono lietuvių sv. Kazimiero parapijos klebonas.

Šv. Kazimiero parapijos su-kaktis. Patersono Sv. Kazimiero lietuvių parapija įkurta 1911 spalio 15, atseit, prieš 60 metų. Šiai sukakčiai paminėti parapijos taryba spalio 17, Tides restorane, 1245 Belmont Ave., No. Haledon, N.J., ruošia iškilmingą banketą. Ta pačia proga bus pagerbtas ir buvęs klebonas kun. Jonas J. Kinta.

Kun. J. J. Kinta gimė 1902. 3.11 Anglijoje. Vos keletos metų būdamas, su tėvais atvyko į JAV ir apsigyveno Waterbury, Conn. 1931, baigęs kunigų seminariją Darlington, N. J. ir Seton Hall universitetą, buvo įšventintas kunigu. Vikaravo Sv. Petro ir Povilo parapijoje Elizabethe ir Sopulingosios Dievo Motinos parapijoje Harrisbn, N. J. 1936 balandžio 24 buvo paskirtas Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu Patersone. Čia uoliai apaštala-damas subūrė parapiją į vieningą vienetą, pastatė naują bažnyčią, atnaujino kleboniją bei praturtino parapiją kitom trim nuosavybėm. Po 35 metų sėkmingo klebonavimo ir 40 metų kunigystės nuo rugpiučio 1 išėjo į pensiją.

Padėkos mišias kun. J. J. Kinta aukos spalio 17 d., 10:30 val. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, o 1 val. popiet dalyvaus pagerbimo bankete. Iškilnėse sutiko dalyvauti ir Patersono vyskupas Lawrence B. Casey.

Parapijos sodalietės pereitą sekmadienį suruošė labai įdomų vakarą. Jį pavadino "Chinese Auction". Sodalietės yra pajėgiausios šios parapijos organizacija. Jų parengimai įdomūs, sėkmingi ir ... pelnin-gi. Pereitą sekmadienį parengimui jos surinko iš įvairių krautuvų bei firmų ir pavieniu asmenų labai vertingų daiktų ir juos labai originalios loterijos būdu paskirstė susirinkusiems vakaro dalyviams už jų įsigytus bilietus. Susirinko arti dviejų šimtų parapičių bei mūsų parapijos draugų.

Nauja šeima. Juozas Majauskas, patersonietis, pereitą šeštadienį, spalio 2, Philadelphiajoje, Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje, susituokė su Marija

Dalyvis

Baltimorės žinios

Madų paroda lapkričio 11 gražioj Martins West salėje rengia sodalietės. Pirmą bus vakariene, o po jos — paroda. Bus parodyta naujausios moterų mados — suknėlės, švarkeliai. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

40 valandų atleidai Sv. Alfonso bažnyčioje prasidės spalio 17 d. 10 val. mišiomis. Procesijos dalyvaus parapišės mokyklos mokiniai. Giedos didysis choras. Atleidai baigsis spalio 19 d. 7 v.v. mišiomis.

Kepsnių balių rengia lietuvių posto 154 legionieriai spalio 17 Eastern Center salėje, Eastern Ave., kur kiekvienais metais rengia savo pietus. Visi kviečiami į šią vaišingą aplinkumą. Bus viskiausių valgių, gėrimų. Šokių grois geras orkestras. Veiks loterija. Pietūs baigsis 6 v.v.

Tautos šventės minėjime Bostone klausosi paskaitos. Nuotr. Stasio Urbono

Kaulinyte. Iš Patersono ji prie altoriaus palydėti ir vestuvių vaišėse dalyvauti buvo nuvykę nemažai jo bičiulių būrys. Iš povestuvinės kelionės sugrįžę jaunieji apsigyvens Patersone. Laukiame.

k.l.

Parengimai New Yorke

Spalio 9-10, šeštadienį-sekmadienį — LB Amerikoje 20 metų įsikūrimo sukaktis. Rengia LB New Yorko apygarda.

Spalio 16, šeštadienį — Dr. Antano Starkaus paskaita "Leukemia", 6 val. vakaro Kultūros židinio patalpose. Rengia Ateitininkų Medikų Korp! GAJA New Yorko skyrius.

Spalio 17, sekmadienį — K.M. Sąjungos 29 kuopos metiniai pietūs. Apsieikimo parapijos salėje, Brooklyn. Pradžią 1 val.

Spalio 17, sekmadienį — Jurgio Ambrozijaus Pabrėžos 200 m. gimimo sukakties minėjimas. Rengia Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinys.

Spalio 23, šeštadienį — Maspetho Piličių Klubu moterų skyriaus metinė vakariene ir šokiai klubo patalpose.

Spalio 24, sekmadienį — Rytinio pakraščio mažoji dainų šventė įvyks 4 val. popiet Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, N.J. Šventę dalyvaus Connecticut, New Jersey, New Yorko ir Philadelphiaus chorai.

Spalio 30-31, šeštadienį-sekmadienį — Dail. Onos Paškevičienės kūrinii paroda Kultūros židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų klubų federacija.

Spalio 31, sekmadienį — Rudens pietūs ir laimėjimų popietė Aušros Vartų parapijos salėje Broome ir Varick St. kampas (prie Holland Tunnel) New York. Pradžią 1:30 p.p. Rengia Aušros Vartų parapija.

Lapkričio 6, šeštadienį — New Yorko Liet. Vyrų Choro koncertas — balius Sv. Alojzo parapijos salėje, Great Neck, N.Y.

Lapkričio 13, šeštadienį — Liet. Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas. Al. Barono knygos "Vėjas lekia lyguma" pristatymas ir pasiūlysimas.

Lapkričio 14, sekmadienį — Lietuvių Katalikų Moterų Fas. Sąjungos Tarybos suvažiavimas Kultūros židinio patalpose 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Lapkričio 20, šeštadienį — Darbininko metinis koncertas. Dainuos solistė Gina Capkauskienė ir Montrelio vyrų orkestras. Koncertas skiriamas Sino Kudirkos tragiško išdavimo metinėms paminėti.

Lapkričio 27, šeštadienį — Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Knights of Columbus salėje, 86-22 85th Street, Woodhaven, N.Y. Rengia karių ramovė.

Gruodžio 5, sekmadienį — Koncertas Tyliajai Bažnyčiai Lietuvoje paminėti. Rengia Liet. Katalikų Religinę Salpą ir Liet. Katalikų Kultūros Draugiją.

Gruodžio 11-12-13-14 — dail. A. Galdiko paroda Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Sausio 29, šeštadienį — Balfo va-jaus koncertas.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vy-tautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefono: 441-9720.

HILLSIDE HOUSE CATERERS
206-10 Hillside Avenue
Holts, Long Island
A package deal to suit all budgets
HO 5-7788

NOBLE VAN AND STORAGE CO.
Agent for
NORTH AMERICAN
Van Lines
We treat furniture like eggs.
Moving - Storage - Packing
Free estimates — SC 3-2200
Gray Rock Rd., Scarsdale

HAPPY COLUMBUS DAY!

MIKES AUTO BODY

862 East 26th Street
Paterson, New Jersey
201-279-0133

MARIO AUTO INSPECTION STATION

Shell Bay Road
Cape May, New Jersey
MR. DE SANTOS
609-465-5607

LARISON'S Turkey Farm Inn

Intersection Rts. 206 & 24
Chester, N.J. 201-879-5521
Country style dinner and sea food
luncheons. Cocktail lounge. Open —
noon to 8 PM. Closed Fri., holidays.

KRAMER MORTUARY Inc.

A supreme Funeral Service
at a minimum cost
Every wish observed.
220 Glen St. Glen Cove, L.I.
516 OR 6-0137

GRAYCE IMPORTS

Open 6 days a week
A shop for the home decorator
specializing in extraordinary gifts.
7121 Bergenline Avenue
North Bergen, N.J. 07047
Call 201-869-0085

MONSIGNOR FRANCIS MAJESKI

SACRED HEART CHURCH
North Bergen, New Jersey

T. PERRY & C. NIXON PROPS.

P & N LAUNDROMAT
and DRY CLEANERS
Pick-up and delivery on dry clean-
ing and washing — 670 Bergen Ave.
Jersey City, N.J. 07304 — Phone
201-333-9353

BRIDGE AUTO BODY, INC.

Route 46 and Boulevard
East Paterson, New Jersey
Call 201-SW 7-4040

BRIDAL MANOR FOR THE FINEST OF BRIDAL GOWNS

— Mother and Daughter —
809 Riverview Drive
Totowa, New Jersey

WILLIAM A. SMITH & SON INC.

Exclusively Insurance
380 Broadway Newburgh, N.Y.
Call 914-561-1706

PALADIN MOVERS

Experts in the Moving Profession
Prompt Courteous Service
1500 Ericson Pl. Bronx, N.Y.
— 892-3940 —

CLOVER LEAF GARDENS

272A Roanoke Street
Woodbridge, New Jersey
201-636-2980

Columbus Day Greetings!

BEDFORD HILLS BOOK SHOP
1 Babbit Road
Bedford Hills, N.Y.

KENT BAR and GRILL

Full course dinners and luncheons
Home cooking, wines, liquors
Private party room open 9:30 AM
Route 52 Carmel N.Y.
914-225-9853

KEYPUNCH TRAINING SCHOOL

161 Jay Street
Schenectady, New York
(518) 370-1007

REALTY MANAGEMENT COMPANY

75-79 Chuck Street
LODI, New Jersey
Call 201-773-8351

COLUMBUS DAY GREETINGS

HOLYWOOD MEMORIAL PARK and GETHSEMANA GARDEN MAUSOLEUM
Box 424
Union, New Jersey

Gerdes

DELICATESSEN and LIQUORS
Known throughout Bergen County
for Scandinavian imported spe-
cialties, German salads and cold
cuts — 314 Queen Anne Rd. Tea-
neck, N.J. Visit us and find out
why our store is always crowded.
CALL 201-836-0197

Lonza Inc.

BAIRD CHEMICAL INDUSTRIES INC.

22-10 State Highway
No. 208
FAIR LAWN, N.J. 07410
Dial 201-791-7500

First National Bank of Hope

Member of
F.D.I.C.
Hope, New Jersey

Fidelity

UNION TRUST COMPANY

765 Broad Street
Newark, New Jersey
201-621-8600
Member F.D.I.C.

Columbus Day Greetings to all our Friends and Neighbors

Ed Di Benedetti

Inc.
204-11 Northern Blvd.
Bayside, N.Y.

National BANK OF NORTH AMERICA

60 Hempstead Ave.
Hempstead, L.I. N.Y.
(516) 481-9000
115 branches in New York City,
Long Island and Westchester.
Member FDIC

COLUMBUS DAY GREETINGS

GREAT EASTERN TEXTILE CO.

30 Industrial Ave.
Mohwah, N.J.
201-327-1414

Fourth Federal

Savings and Loan Association

1355 First Ave., near 72nd St.
New York, N.Y. 10021
288-2005
— Branch Office —
2636 Central Park Ave.
Yonkers, N.Y. 10710
(914) 779-1430
Yonkers office open Saturdays
10 AM - 1 PM.
Central Plaza Shopping Center
(West to the Theatre)

IŠ VISUR

Lietuvos išlaisvinimo Tautos Fondui gauta aukų iš Kanados lietuvių. Aukojai: 250 dol. P. A. Augustinavičius, Rexdale, Ont.; 200 dol. Liet. bankas "Parama", Toronto, Ont.; 150 dol. Liet. Priskelimo bankas, Toronto, Ont.; po 100 dol.: S. K. Gečas, Muskoka, Ont., S. Kėkštas, Toronto, Ont., S. B.Z. Jackus, Woodbridge, Ont., H. Smitas, V. Dauginis; 60 dol. A. Kantvydas, Toronto, Ont.; po 50 dol.: kun. P. Ažubalis, Toronto, Ont., O. Deikus, Toronto, Ont., V. Liūma, Toronto, Ont., A. Smigelskis, Toronto, Ont., Bumelis, Toronto, Ont., P. Barauskas, Toronto, Ont., A. Masonis, Toronto, Ont., po 30 dol.: E. J. Vitaras, Toronto, Ont., dr. J. Yčas, Toronto, Ont.; po 25 dol.: J. Gustainis, Don Mills, Ont., A. Kuolas, Toronto, Ont., J. Prišas, Toronto, Ont., P. Sidaras, Toronto, Ont., H. Lapas, Don Mills, Ont., J. Pikelis, Courtright, Ont., V. Sinkevičius, Toronto, Ont., S. Stonis, Toronto, Ont., J. Varkavičius, Toronto, Ont., J. Vitkūnas, Toronto, Ont. Tautos Fondo valdyba visiem aukotojams nuosirdžiai dėkoja. Jiem per vienerius metus siuntinėjamas Eltos informacijų biuletenis. Vlikas dėkoja Tautos Fondo atstovybės pirmininkui St. Baniliui už rūpestingumą telkiant aukas Lietuvos išlaisvinimo reikalui. (E)

Kun. Vaclovas Martinkus, Providence, R. I., lietuvių parapijos bažnyčioje pravedė rinkliavą Vatikano radio lietuviškos programos išlaikymui. Surinkta 145 dol.

JAV Lietuvių Bendruomenės 64 apylinkės priklauso 8 apygardoms. Kitos 8 apylinkės nepriklauso jokiai apygardai. Apygardos yra: Bostono, Chicago (arba Vidurio vakarų), Connecticuto, New Jersey, New Yorko, Ohio, Pietryčių ir Vakarų.

Dr. Ernest L. Wilkinson, Provo, Utah, Brigham Young universiteto prezidentas, išsijungė ir Rezoliucijom Remti Komitetą, padedantį visą savo talpą H. Con. Res. 416 rezoliucijai gyvendinti žygyje, perkelti Pabaltijo kraštų bylą į Jungtines Tautas ir ją ten tinkamai apginti.

Poetas Bern. Brazdžionis iš Los Angeles yra JAV LB tarybos kultūrinio reikalų komisijos pirmininkas. Šiai komisijai priklauso Ona Ivaškienė, Anapolijus Kairys, dr. Kęstutis Keblys, dr. Antanas Razma, Marija Rudienė, Aleksas Vaškevičius ir Aušra Zerr.

Laima Nainytė, pereinanti pavasari baigusi Chicago Loyolo universiteto politinius mokslus, jau trečius metus iš eilės mokytoja Chicago Dariaus ir Girėno lituanistinė mokykloje. Šiais metais ji moks šestą skyrių.

Lietuvių Fondo valdyba spalio 23 Chicago, Jaunimo centro didžiojoje salėje, ruoš parengimą LF pagrindiniam kapitalui padidinti.

Nepriklausoma Lietuva, Montrealyje išėjęs lietuvių savaitraštis, kurį šiuo metu redaguoja R. E. Maziliauskas, spalio 2 minėjo 30 metų sukaktį. Laikraštį leidžia "Nepriklausoma Lietuvos" spaudo bendrovė.

Reikalinga pagyvenusi moteris namų ruošai senelių poilsio namuose, vedamoose sėliu. Dėl sąlygų prašom skambinti vakarais 7-9 val. (203) 923-9004 arba rašyti: Villa Maria Rest Home, Thompson, Conn. 06277.

Lietuviška klebonija ieško šeiminkės. Kreiptis: kun. Balys Ivanuskas, 6527 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Tel. (216) 431-5794.

Nauji Darbininko skaitytojai

B. Čeponis, Smithtown, N. Y., O. Carney, Detroit, Mich., J. Galauskienė, Garwood, N.J., M. Masaitis, Woodhaven, N.Y., Mary York, Jersey City, N.J., M. Darley, Colonia, N. J., M. Berecka, Utica, N. Y., K. Vincent, Shelton, Wash., A. Mitulis, Chester, Pa. A. Kowalewski, Shirley, Mass., A. Juška, Brooklyn, N. Y., I. Kutelis, Waterbury, Conn., A. Mikulskis, Cleveland, Ohio, M. Palaikienė, Los Angeles, Calif., J. Majauskas, Cranbury, N. J., V. Morkvenas, Gulfport, Fla., J. Kazlas, Glendale, N.Y., kun. A. Bukauskas, Union Mo., J. Jaram, Warwick, R.I., J. A. Blakes, Shenandoah, Pa., N. Tragus, Allentown, Pa., R. Vaičaitis, Palisades Pk., N. J., A. Raktis, Atlantic City, N. J., E. Zidanavich, B'klyn, N.Y.

Užskė kitiem: A. Gudonis, Timonium, Md. — savo tėvui A. Gudoniui, Paterson, N. J.; E. Dimas, Middle Village — A. Baranauskaitėi, Bahamas; A. Seibienė, B'klyn, N. Y. — Č. Černiauskui, Salem, N. H.; O. Jonaitienė, B'klyn, N. Y. — R. Ulbieniei, Easton, Pa.; J. Bliznikienė, Elizabeth, N. J. — A. Pinkui, Los Angeles, Calif.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams 5 dol. Jaunavedžiams ir kariam vienerius metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

Taisom radio ir televizijos aparatus spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Ave., Glendale, N. Y. 11227. (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.)

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle—1.50 dol. Didesnį skaičių užsaisakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridedama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Simo Kudirkos išdavimo metinėm paminėti Darbininkas paskyrė metinį savo koncertą, kuris įvyks lapkričio 20. Aukšto lygio patriotinę programą atliks solistė Gina Čapkauskienė ir vyrų oktetas iš Montrelio, Kanados.

Darbininko spaudos kioskas su naujom knygom bei lietuviškom piokšteliem dalyvaus JAV Lietuvių Bendruomenės 20 m. sukakties minėjime, kuris įvyksta spalio 10, sekmadienį, 3 val. p.p. Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 89-30 114th St. Įėjimas iš 113 St. Ta pačia proga skaitytojai prašomi apsimokėti prenumeratą arba naujai užsaisakyti. Pirmiem metam metinė prenumerata tik 5 dol. Jaunavedžiams ir kariam duodama metam dovanai.

Sv. Kazimiero Himnas Marijai, verstas A. Tyruolio, pranciškonų išleistas atskira knyguote. 32 psl. Kaina 1 dol. Platiniojam nuolaida. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Real Estate — Land

Saugiausias ir pelningiausias pinigų investavimas yra žemė. Vertyningų sklypų nuo vieno iki šimto akrų jūs galite pirkti gražioje Connecticut valstijoje geromis kainomis ir išsiskirtiems. Šiuo reikalu kreiptis: Eugenijus Orentas — Arthur Gal Real Estate Co. Realtors, 943 Farmington Ave., West Hartford, Conn. 06107. Tel. 232-7040

SPORTAS

GRAIKAI NUGALETI 1-0

Spalio 3 New Yorko LAK vienuolikė savo aikštėje įveikė graikų Olympiakos Jamaica 1-0. Nors mūsiškiai nuolat spaudė, bet lemiamo įvarčio tek laukti ilgokai. Pergalę užtikrinta tik antro kėlinio vidury, kai 65 min. Vainius II pusaukščiu šūviu įžimbino 1-0. To pakako, nors lietuviai dažnai buvo surengę įtkinančių žygių, graikų teritoriją, tik porą kartų suplėskino į skersinį, o kartais graikų kuryai padėdavo į įvartinkui, kuris priglaudė eilę sodrių šūvių.

Iš mūsiškių išsiskyrė Sabaliauskas, kurio visur buvo pilna: ir ginantis, ir puolant. Mik. Vaičaitis, Palisades Pk., N. J., A. Raktis, Atlantic City, N. J., E. Zidanavich, B'klyn, N.Y.

Užskė kitiem: A. Gudonis, Timonium, Md. — savo tėvui A. Gudoniui, Paterson, N. J.; E. Dimas, Middle Village — A. Baranauskaitėi, Bahamas; A. Seibienė, B'klyn, N. Y. — Č. Černiauskui, Salem, N. H.; O. Jonaitienė, B'klyn, N. Y. — R. Ulbieniei, Easton, Pa.; J. Bliznikienė, Elizabeth, N. J. — A. Pinkui, Los Angeles, Calif.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams 5 dol. Jaunavedžiams ir kariam vienerius metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

LAK sudėtis: Žadvydas; Beleckis, Trampas; Bagdžiūnas I; Kreicas, Remėza III; Vainius II, Rauba II; Sabaliauskas, Budreckas, Bagdžiūnas II (Sileikis).

Pirmenybių lentelėje GA lygos pietų grupėje ir toliau (be pralaimėjimo) pirmąją Hajduk su 8 tšk. ir Bavarian SC su 6 tšk. Mūsiškiai su 4 tšk. įsitvirtino 3 vietoj (7 komandos).

Rezervinė vienuolikė taip pat pradijūgino, nugalėjusi graikus 3-0. Komandos sudėtis labai marga. Lietuviai sudaro tik mažumą, užtat žaidžia ko-rėjietis, čekas ir kitų tautybių futbolininkai. K. Čk.

ŠĮ SAVAITGALĮ

Spalio 10 New Yorko LAK vyrai vyksta žaisti prieš Yonkers SC (Tibbets Brook Park, Yonkers; pradžia 2:30 val.). Rezervinės pradeda 12:45 val.

Pagal popierinę formą, mūsiškiai galėtų laimėti, betgi pergalė iškovojo tik aikštėje o per didelį pasitikėjimą dažnai sumaišo kortas... Praeitą sezoną pralaimėta 0-3 (Yonkers aikštėje), o namie atsilyginta 2-1.

Prof. Prano Dovydaičio monografijos išleidimo komitetas nori užbaigti lėšų telkimą. Aukas siųsti: Jonas Zadeikis, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastas, B.S.
77-01 JAMAICA AVE. (Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIUOLAS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel: GL2-2923

MALE FEMALE

Man or Lady to handle the sales & service of Electrolux Cleaners including both home and commercial line, in this area. Excellent weekly earnings high commissions, bonuses. For complete info: 914-478-2400.

SERVICE

ROBERT'S AUTO BODY SHOP — 41 Tulip Street Passaic, New Jersey Collision Experts Call 201-473-0012

CROSS KEYS ESSO Service Station open 7 days a week electronic tire balancing and tune ups, tires, gas, oil, brake specialist. Road service and towing Black Horse Pike & Cross Keys Rd Cross Keys, N.J. Call 609-629-8938

DURACLEAN CARPET CLEANING and FURNITURE CLEANING We Take Pride in Our Work Call 914 WH 6-8035 — 106 Russell St., White Plains, N.Y. Ask for PETE PAVONE

DISPLAY

MARTHA TAYLOR'S CONCEPTION By appointment only men, women, children custom tailoring style creation — 228 Union St., Jersey City, New Jersey call 201-432-7854

RESORT HOTEL 80 rooms on the ocean front in New Jersey's finest shore community — dining rm seats 300, elevator, steady clientele. Season June to Sept. Same ownership for 27 yrs. Gross \$150,000, asking \$250,000. — (201) 774-2505

AGEAN ISLES Closed Mondays RESTAURANT 781-87 East 31st Street Brooklyn, N.Y. Cor. Flatbush & Ave. H — For reservations call: 212-434-7496-70 We also do catering

THE FASTEST WAY

Quick, Safe, Natural Weight Loss Up to 10 to 20 lbs a week. No drugs, no tiring exercises. Men, women, problem cases welcome. Other activities. Heated ocean pool. Sauna. Massage. Special—weekend \$25 per person; weekly \$95 per person. We can make you beautiful at beautiful

MAGNOLIA MANOR

Hesperus Circle, Magnolia, Mass. 617-525-3053

Grįšim, grįšim, kvarteto "Viltis" 15 lietuviškų dainų plokštelių: 8 duetų ir 7 kvarteto. Kaina 5 dol.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratešti prenumeratą 1971 metams.

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$ _____
Siunčiu už prenumeratą \$ _____
Spaudai paremti \$ _____
Siunčiu skolą už _____ m. \$ _____

INTERTRADE EXPRESS CORP.

pirma jums pasakė — dabar jūs giminės tai patvirtina
Užsakykite tikrai

specialių rublių sertifikatus Lietuvon

Jie yra geriausia dovana

Su jais jūs giminės gali gauti ką tik nori už normalios kainos dalį. Tai lyg apsilankymas krautuvėse su \$100.00 ir apsilankymas prekų \$200.00 ar \$300.00 ar dar didesnės vertės sumoje. Pristatomas į namus per 3-4 savaites. Pilnai garantuota. Kaina \$2.13 už vieną specialų rublį. Absoliučiai jokių kitų mokesčių. Prašykite VELTUI SIUNCIAMŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ. UŽSAKYKITE DABAR — užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Penktas aukštas
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU

automobiliai

Tik trumpam laikui

MOSKVITCH 412 IE \$2995.00
ZAPORCZHETS ZAZ 966 \$1895.00

Prieinami labai riboti kiekiai. Todėl nelaukite, užsakykite dabar.

Apartmentai

Mes priimame užsakymus butams ir apartamentams. Prašykite mūsų specialių biuletenių.

LB Woodhaveno apylinkė pagamino ženklelį klijuoti ant automobilio lango (de-cal):

aukso spalvos rėmuose, baltas vntis lauriname fone. Dydis: 2½x2 inč. Galima užsaisakyti paštu prisiunčiant \$1.00 už ženklelį — DARBININKO Brooklyn, N.Y. 11221. administracija, 910 Willoughby Ave.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktorių dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaine, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezy, TW 4-1288 62-15 69th Pl, Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30-2:30 p.p. 120° Green St., Philadelphia, Pa. 19123 PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM 1580 banga: sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius 3232 3rd St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754

HARTFORDO LIETUVIŲ TEVYNĖS GARSŲ radio valandėlė nauju laikui WKSS—FM 95.7 sekmadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais, ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Wawich, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc WHD 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 val.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubų valdybos pirm Pr. Puidokas 58 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radio klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Typewriters

Lithuanian and English

for sale at reasonable prices, also adders, calculators, mimeos, complete line of office machines and equipment. Rentals. Repairs. ALL LANGUAGES TYPEWRITER CO., INC. 119 W. 23rd Street, New York, N.Y. — CHelsea 3-8086.

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY

COMPANY

Aluminum Combination

Windows and Doors

Jalousie Windows

Aluminum Awnings

600 RIDGEWOOD AVE.

Brooklyn, N.Y. 11208

Allen R. Shipley

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	4.50
Montrelio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.)	Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	Stereo	5.00
Aldona Stempužis, su Stuttgarto simfonija	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stuttgarto simf. muzika D. Lapinsko	Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranauskas, Stempužis, Lapinskas	Stereo	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas. (45 EP) mažo formato	2.00	
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00	
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių	5.00	
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelienės	6.00	
Zirginėliai, B. Pūkelevičiūtės vaikams pasakos	5.00	
Antrijai zirginėliai, vaikams pasakos	5.00	
G. Vasiliauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00	
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00	
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00	
Palangos Juzė, vaidina profesionali aktorė	5.00	
Lietuva Brangi, 11 lietuvių chorų — solistų įdainuota	5.00	
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika	Stereo	5.00
Dainuojam Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00	
Dainų ir arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00	
Dainos, A. Stempužienės 24 lietuvių dainos	Stereo \$7.00	
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgrota 12 lietuvių maršų	6.00	
Mes padinauosim, Ciurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50	
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių	6.00	
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių	6.00	
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 lietuvių šokių	2.00	
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	6.00	
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00	
Ar pamenai, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo \$6.00	
Rozės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	5.00	
Sutemę garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių	Stereo \$6.00	
Garbė Tau, Viespatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo \$6.00	
Tėvynė auksuota, Dainavos ansamblio, 14 lietuvių dainų, St. \$6	5.00	
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika	Stereo	5.00
Varpas, Toronto choro 8 lietuvių dainos ir 6 lietuvių operos (Stereo)	6.00	
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero perapjūties choras	4.00	
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00	
Operų arijos, J. Liusikaitis 12 kūrinių	6.00	
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 lietuvių dainų	Stereo \$2.00	
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 lietuvių dainų	2.00	
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 šokių	2.00	
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	2.00	
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00	
A. Sabaniausko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00	
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00	
Grįšim, grįšim, Moterų oktetas 15 dainų	Stereo	5.00
Ar tu mersi 13 lengvos muzikos kūrinių	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, V. Daunoro	5.00	
Linksmeji broliai, juokų ir šokių rinkinys	5.00	
Dainų rinkinys su Lietuvos Himnu VI	5.00	
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	\$5.00	
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb., 17 l. d. Stereo	\$5.00	
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ans., 14 l. d. Stereo	\$5.00	
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų. Stereo	5.00	
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 dukrytės, 15 lietuvių dainų. Stereo	5.00	
Lietuvių tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	5.00	
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė, St. \$5.00	2.00	
Linksmy Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo \$5.00	
40 lietuvių dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo \$5.00	
Žibuoklės, L. Stuko moterų seketeto 14 lietuvių dainos. Stereo	5.00	
A. Sabaniausko, 12 šokių muzika Nr. 26	5.00	
Pupų dėdės ir kitų muzika, dainos 27	5.00	
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų. Stereo	4.50	
A. Dvariono šokių muzikos rinkinys Nr. 25	5.00	
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	5.00	
Mano Lietuvos prisiminimai, sol. L. Juodytės	5.00	
Muzikos rinkinys 28 (Karo mokykla ir kit.)	5.00	
Skamba ir aidai daina, Vilniaus choro įdainuota	5.00	
Sodauto, 8 Vilniaus choro dainis	5.00	
Dainos, A. Dičytės-Trečiukienės	5.00	
Motule mano, T. Serapinienės dainos	5.00	
Lietuviški šokiai, akord. K. Daubaras, 18 šokių. Stereo	\$5.00	
Mes žengiam su daina, New Yorko vyrų okteto 17 d. Stereo	4.50	
Vakarųlinkinės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos	5.00	
Dainos ir arijos, K. Petrausko	7.00	
Ciurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	10.00	
Tra-lia-lia, 18 skautiškų dainų	(Stereo)	5.00
Gimtinės dangus, 12 lengvos muzikosdainų	5.00	
Julės Rajauskaitės piano rečitalis: Music of Fr. Liszt, stereo	6.00	
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo \$7.00	
Aukuras, vaikų įdainuota 14 lietuvių dainų	Stereo 5.00	
Lietuviškos giesmės, 12 lietuvių giesmių	Stereo 5.00	
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės.	Stereo 5.00	

DARBININKAS

NEW YORKO LAUKIA NAUJIENOS

Vienuošas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros židinyš 827-9865

Lietuviško jaunimo sporto treniruotės Franklin K. Lane mokykloje prasidės antradienį, spalio 19 d., 7 val. vak. Veiks šios sporto grupės: plaukymo, krepšinio, tinklinio, stalo teniso (berniukų ir mergaičių) ir futbolas.

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius spalio 31 rengia "Popietę su Putinu". Bus skaitoma Putino kūryba. Pagrindan bus paimta jo garsūsios romanas "Altoriai Sešelyje". Organizatorius į skaitymą įtrauks visą eilę žmonių. Jau dabar yra prisijungę: Irena Veblaitienė ir Bronius Balčiūnas. Popietė bus Finch kolegijoje, Manhatane.

New Yorko lietuvių vyrų choro koncertui-baliui, kuris įvyks lapkričio 6 Great Neck, L. I., stalus galima užsakyti pas Z. Juri, tel. 441-7831; V. Alksnį tel. 886-5695; S. Vaskį tel. 641-1512 ir Long Island gyveną pas J. Naką tel. 516 — 798-0493. Stalai yra 8, 10 ir 12 žmonių. Vienam asmeniui kaina 6 dol. Bus kokie teišis ir šalta vakarienė.

Darbininko skaitytojas, gyv. 87th Rd., W. Woodhaven, N. Y., aukojo 3 dol. spaudai palaikyti. Administracija dėkoja.

Darbininkas kitą savaitę dėl Kolumbo šventės išeis tik vieną kartą — trečiadienį.

Newark, N.J.

Aukojo Lietuviai Fondui Genovaitė ir Kazys Trečiokai per Jadvygą Baltrušaitienę. Lietuviai Fondo komiteto nare, paaugko L. Fondui 250 dol. Dabar jų įnašas pasiekė 1500 dol.

Tai yra vieninteliai iš Newarko ir apylinkės dosniausi lietuviai, kurie net neprrašė kasmet įteikia savo auką Lietuviai Fondui.

Dėkojame G. ir K. Trečiokam už dosnumą ir gražų parodytą. Linkime nepailsti ir ateityje.

Marija ir Antanas Vadeikai, gyveną 272 Millard Ave., Hillside, yra gimę ir auge Amerikoje, bet visada didžiuojasi esą lietuviai. Jie Lietuviai Fondui per Virgilijų Baltrušaitį paaugojo 100 dol.

Tai pirmieji ir vieninteliai čia gimę ir auge Newarko apylinkė lietuviai, kurie įamžino savo vardą Lietuviai Fonde. Tikimės, kad tai ne paskutinė Vadeikų aukta Lietuviai Fondui. Sveikiname ir dėkojame, kviesdami kitus pasekti jų pavyzdžiu.

V. Butvydas

JUNGINIS PARENGIMAS

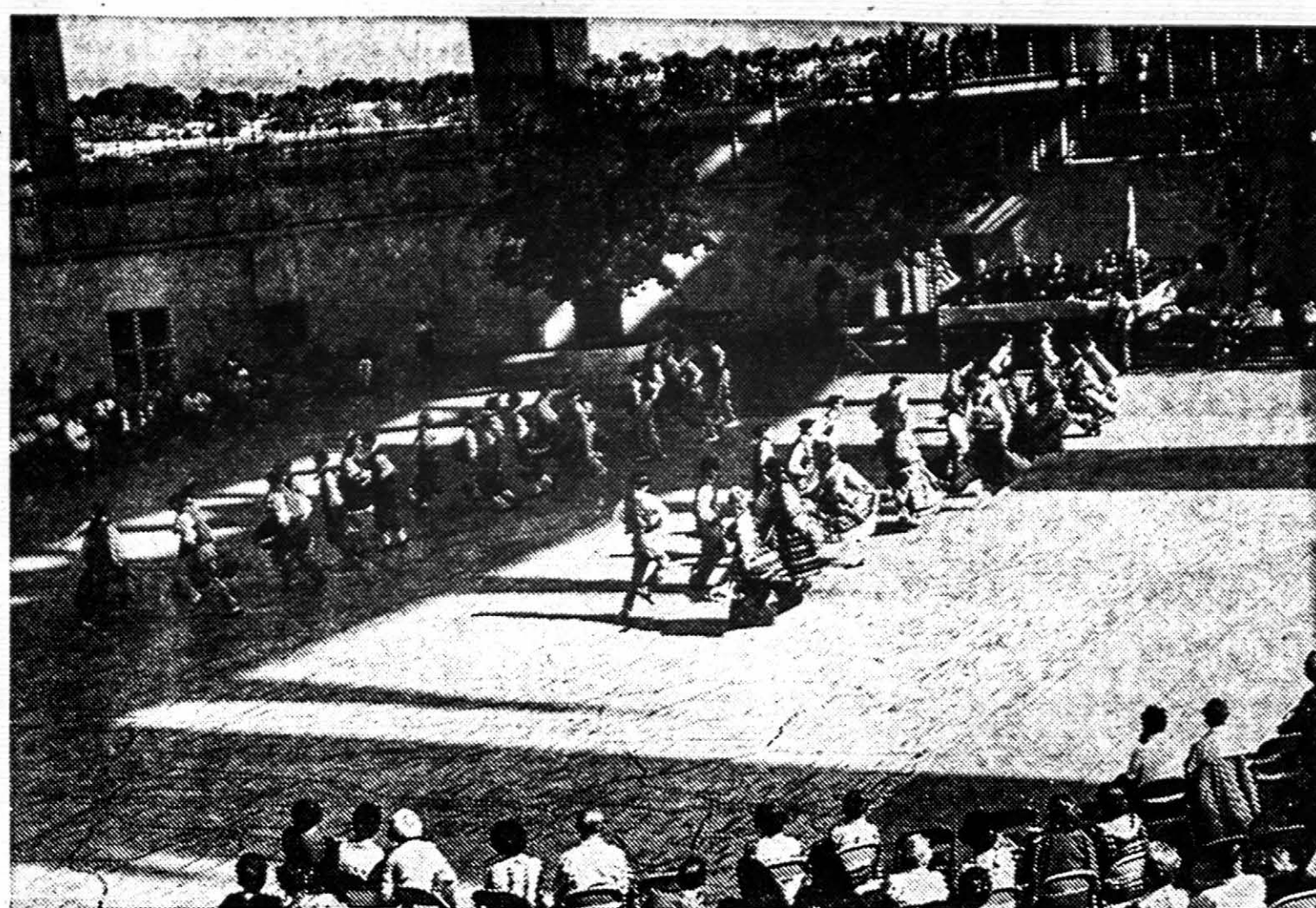
LF Bičiulių Rytų apygardos suvažiavimas New Yorko ir LB Woodhaven apylinkės valdyba, lapkričio 13, šeštadienį, Kolumbo Vyčių salėje, 86-22 85 St. Woodhaven, rengia bendrą Aloyzo Barono knygos "Vėjas lekia lyguma" ir LB Woodhaven apylinkės v-bos paskelbto konkurso rašinio, kuris padėtų sudominti mūsų jaunimą organizuotos LB veikla (rašinyje turi būti prisiustas LB Woodhaven apylinkės valdybai ne vėliau spalio 15) pristatymą bei premijų įteikimą ir pasilinksminimą, grojant šauniam orkestrui. Veiks turtingas bufetas ir užkandinė.

Prof. J. Stukas JAV LB minėjime pasakys pagrindinę kalbą — Lietuviai Bendruomenės ateitis Amerikoje. Minėjimas bus šį sekmadienį, spalio 10, 3 v. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Minėjime dainuos Clevelando vyrų oktetas ir akordeonu gros virtuosas Ch. Daubaras.

Jonas Galiūnas, dirbęs pranciškūnų spaustuvių ir gyvenęs Kultūros Židiny, sveikatos smetimais persikėlė į Hot Springs miestą Arkansas valstybės. Savo santaupas laikė pas pranciškonus ir, dabar atsimdamas jas, nuosimčius paaugojo Kultūros Židinio statybai. Jonas Galiūnas Arkanse žada pirkti namelį. Geros kloties jam, kuriantis naujoje vietoje. Iš N. Y. išskrido spalio 7.

Charles Daubaras groja akordeonu prieš ketimtą metų New Yorko. Dabar jis groja Lietuviai Bendruomenės minėjime-koncerte, kuris bus spalio 10, sekmadienį, 3 v. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Nuotr. P. Ažuolas

Kai buvo 1968 m. Pasaulio Lietuviai Bendruomenės seimas New Yorko, Flushing Meadows parke įvyko jaunimo pasirodymas ir demonstracijos. Nuotraukoje matome jaunimą šokantį. Visas šias demonstracijas ir motor-kad matysime Bendruomenės vakare, spalio 9, Maspetho lietuvių paarpijos salėje. Ten bus parodytas seimo metu pagamintas filmas. Nuotr. R. Kisieliaus

BENDRUOMENĖS DVIDEŠIMTMEČIO ISVAKARĖSE

Metų metais laisvojo Lietuvos spalio 9 buvo visų krašto gedulo diena. Tada gedėjome pavergtosios sostinės Vilniaus. Sustodavom minutei, susikaupdavom ir šaukėm visam pasauliui: "Mes be Vilniaus nenu-rinsim!"

Šiuo gi met, kai mūsų visa tėvynė pavergta, visos dienos ir visos mūsų gyvenimas yra vienas didelis — nesibaigiantis gedulas.

Andai visam pasauliui šaukė "Mes be Vilniaus nenu-rinsim", šiandien šį šauksmą, pargarsinę kartojame visos pavergtos tėvynės ir Lietuvos žemės vardu.

Ir tol, kol mes nepaliausime šaukti, kol mes nepailsim, kol mūsų visų — viską virinanti, jaukioji aplinka nepavers tik į kunkuliuojantį vandenį ir neužtemdys smegenų bei širdies — gėrybėmis, pažadais, tariamąja laisve ir pačia demokratiškąsija demokratija, tol mes išliksime gy-

vi, kovingi ir verti lietuvių kovotojo vardo.

Nepailsti kovoj reikią pasiaukojimą — pasiaukojimas veda į didvyriškumą, kurio taip daug, net iki šių dienų, lietuvių tautoj.

Visos kovos priemonės, visi kovos veiksmai, vedą siekti į nieką neišmainingo tikslo — Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, — yra būtini ir reikalingi.

Tam esame sukūrę ir jau toje nelygioj kovoj išbandę eilę veiksmų, organizacijų, laiko momentų skurmuojančių brigadų bei komitetų, bet tuo pačiu lietuviškojo prado esmę esame apjungę padidinta prasme lietuviškoje šeimėje ir ją pavadinę Lietuviai Bendruomenė.

Bendruomenė gi lietuviško prado prasme apjungia visus geros valios lietuvius, demokratiškais pagrindais susiklausiusius ir šeimos šiluma viens kitą papildančius — vienas ir vieninteliam tikslui — išlikti lietuviams. O tuo pačiu išlaikyti ir savo būdą, papročius ir kultūrą — tuo save pastiprinti kovoj už lietuvių tautos idealus.

S. m. spalio 8, 9 ir 10 dienomis New Yorko, kaip skaitėte spaudoj, švenčiama Lietuviai Bendruomenės 20-mečio šventė. Tai lyg savotiški trijų dienų Lietuviai Bendruomenės atšaidai.

Tai atsisavinimas dvasioje tolimies nepailstamai kovai dėl Lietuvos laisvės.

Pasekite spaudą ir žinosite, kur ir kada visos šios Bendruomenės 20-čio iškilmės vyks-ta.

Jų keliolika, visos skirtingos, paskatinančios, ką nors duodančios — žmogaus vidurinį "as" gaivinančios ir susimąstytį verčiančios.

Pasekite spaudoj skelbimus ir priimkite nuosirdų N. Y. Lietuviai Bendruomenės kvietimą šioj šventėj dalyvauti. Įsi-

tikinsite, kad joje dalyvavimas būtinas, nes mum reikia visiem gausiai sueiti, pabend-rauti ir iš nauj atgimti. Tai mūsų visų šventė — visotina lietuviškosios šeimos šventė. Kviesdami visus, ypač laukia-me jaunųjų lietuviškosios šeimos narių gausaus dalyvavimo. Tai bus ženklas ne mitologinės ir tėvų pasakojimuose išlikusios tautos ir žemės, — tai bus gyva, pilna energijos, kūrybiš-kai gabi ir niekad nepailstanti kovinga tautos demonstracija.

Būkime ainiams anų tarusių "kelkite" lūpų!

Būkime aidas anų varpo skardžiųjų dūžių!

Būkime tokie, koks yra: pravi-rkęs surakintas, sukrutintas, bet išdidus ir majestotiškas naujasis Lietuvos Kudirka.

J. Rūtenis

Padėka

Lietuvių karo veteranų Ramovės New Yorko skyrius rugsėjo 19 suruošė mano paskai-sio veikalo "Lietuvos Sukilimas 1862-1864 metais" pristatymą vietinei visuomenei, kurioj turėjau malonumo patsai daugel metų darbuotis.

Nuosirdžiai dėkoju rengė-jam ir visiem gausiai atvyku-siem dalyviams. Ypatingą padė-ką noriu pareikšti "Kario" re-daktorui Zigmui Raulinaičiui. Jonui Kliveckai, Aldonai Čekienei, Broniui Balčiūniui, Juozui Zarauskiui, Tėvam Pranciš-konam, Lietuvos gen. konsului Anicetui Simučiai, Vāclavui Sidzikauskui, Juozui Audėnui, Aleksandrui Vakseliui, prof. Juozui Brazaičiui, broliui Pet-riui V. Jurgėlai, plk. Jonui Sle-pečiui, Leonui Virbickiui, Jur-giui Kiaunei, kitiem Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoriam, jų šeimom ir bičiuliam.

Kostas R. Jurgėla
Washington, D.C.

BOSTONO ŽINIOS

Simo Kudirkos išdavimo metinės rengiamos Bostone. Rugsėjo 28 buvo sukvietas visų organizacijų pasitarimas. Dalyvavo apie 50 asmenų. Iš Lietuvos Bndruomenės centro valdybos dalyvavo vicepirm. Algimantas Gečys ir atstovas Antanas Mažeika. Susirinkimui pirmininkavo Česlovas Mickūnas. Apie visus minėjimo rengiamuosius darbus, minėjimo dieną ir kitus susijusius reikalus bus painformuota vėliau. Simo Kudirkos tragedijos minėjimas vyks per visą Ameriką. Bostone bus pagrindinis. nes čia arčiausia toji vieta, kur jis buvo išduotas.

Pauliaus Žičkaus laiškas buvo atspausdintas The Boston Globe dienraštyje rugsėjo 23. Laiške atsakoma Ivan Maisky, kuris buvo sovietų ambasadorius antrojo pasaulinio karo metu Londone. Ambasadorius parašė atsiminimus, kuriuos išspausdino The Boston Globe. Atsiminimuose rašoma, kad Stalino ir Hitlerio sutartis nebuvo prieš nieką nukreipta. Gi P. Žičkus savo laiške įrodinėja, kad tai buvo Baltijos kraštų išdavimas.

Lituanistinės mokyklos reikalavimai pasikalbėjimas su tos mokyklos vedėju Antanu Gustaičiu buvo perduotas per Laisvės Varpo radijo valandėlę. Čia buvo pasisakyta dėl mokyklos vadavimo "vargo" mokykla. Buvo atmetas žodis "vargas". Dabar esąs perkelius, kuris labiau kenkia nei vargas. Pasisakyta ir dėl mokyklos vadovėlių, kurie esą pasenę ir vaikams nesuprantami. Būtų gera susukti filmą, kuris tiktų vaikams parodyti. Radijo programos vedėjas Petras Viščinis prisiminė ir Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Ji turi visas gimnazijos teises. Ją baigę, priimami į visus universitetus. Už mokslą tereikia mokėti mėnesiui tik 20 dol. Iš Amerikos ten mokosi tik 13 mokinių.

Lietuvių liaudies melodijomis sonatą smuikui ir forte-pijonui rašo kompozitorius ir dirigentas John Bovicchi.

Algirdo ir Dalios Žikų dukra pakrikštijta Gidos-Reginos vardu. Pakrikštijo kun. Albinas Janiūnas. Krikšto tėvais buvo Dalios sesuo Emilija Palubeckaitė ir Visvaldas Balšaitis iš Clevelando.

K. Romaškos, Darbininko skaitytojo iš So. Amboy, N.J., užprašytos mišios už jo a.a. žmoną Mariją buvo atliktos spalio 4 pranciškūnų vienuolyne Brooklyne. Prisiminta velionės mirties 8 metų sukaktis.

Ieškau kilnaus lietuvių-vės padėti man perrašyti mašinėlės tris rankraščius ir ištaisyti lietuvių kalbą. Kreiptis: M. Aukštolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. tel. (203) 348-78-25.

Kviečiame į JAV Lietuviai Bendruomenės 20 metų sukakties minėjimą

SPALIO 8 D., PENKTADIENIS

Dail. J. Bagdono parodos atidarymas 7:30 v.v. Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85 Street Woodhaven, N. Y.

SPALIO 9 D., ŠEŠTADIENIS

Seminaras tema — LB kultūrinė ateities veikla 3 v. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

Bendruomenės vakaras 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56 Rd., Maspeth, N. Y. Vakaro koncertinę programą atlieka jaunimas. Taip pat bus parodyta filmo ištrauka apie Pasaulio Lietuviai Bendruomenės seimą New Yorko 1968 m. Šokiama groja Joe Thomas orkestras. Įėjimas 2.50 dol.

SPALIO 10 D., SEKMADIENIS

Iškilmingos pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 No. 5th Street, Brooklyn, N. Y.

Iškilminga akademija ir koncertas 3 v. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 89-30 114 Street, Richmond Hill, N. Y. (Įėjimas iš 113 Street)

Koncerto programoje dalyvauja: Čarltonio ansamblio solistė I. Grigaliūnaitė; Ažuolai — Clevelando vyrų oktetas, vadovauja Rytas Babickas; akordeonistas virtuosas J. Daubaras.

Įėjimas 3, 4, 5 dol. (Veiks DARBININKO spaudos kioskas)

Minėjimą rengia ir atsilankyti kviečia

JAV LB centro valdyba
LB New Yorko apygardos valdyba

NEW YORKO - NEW JERSEY APYLINKĖS MAŽOJI DAINŲ ŠVENTĖ

Bus atlikta IV-sios Dainų šventės programa, pristatyta J. Žilevičiaus knyga "Lietuviai vargonininkas išėjioje" ir paminėta Amerikos Lietuviai Vargonininkų-Muzikų Sąjungos 60 metų su kaktis.

Šventėje dalyvauja: Apreiškimo parapijos choras, Brooklyn, vad. A. Kačanauskas; Angeli Karalienės parapijos choras, Brooklyn, vad. M. Liuberskis; Operetės choras, Brooklyn, vad. M. Cibas; Rūtos ansamblis, New Jersey, vad. J. Stankūnas; Sv. Petro ir Povilo parapijos choras, Elizabeth, vad. V. Mamaitis; Žiboukų sekstetas, New Jersey, vad. Liudas Stukas; Vilties choras, Philadelphia, vad. L. Kaulinis; šv. Juozapo parapijos choras, Waterbury, vad. A. Aleksis. Jungtinį chorą diriguoja A. Aleksis, M. Cibas, A. Kačanauskas, L. Kaulinis ir V. Mamaitis. Solo atlieka Irena Stankūnaitė-DeSilva, sopranas, ir V. V. Verikaitis, bosas. Akomponuoja Juozas Stankūnas, o knyga pristato Paulius Jurkus. Įėjimo auksa \$3.00. • Data — sekmadienis, spalio 24 d. • Laikas — 6 v.v. • Vieta — Lietuviai Laisvės salė, 269 Second St. Elizabeth, N.J. • Į šventę iš Brooklynio ir Queens važiuos specialūs autobusai. Dėl informacijos ir vietų užsakymo skambinkit Romo Kezlo "Traveler's International" kelių agentūrai, 769-3300.

• Bilietus į šventę iš anksto galima gauti pas choristus, chorvedžius ir šiose lietuviams lengvai prieinamose vietose: Queens-Woodhaven: Marytės šalininkienės šermėnėje 84-02 Jamaica Ave.; Juozo Andrusio apdraudos agentūroj 87-09 Jamaica Ave.; Lito kelių agentūroj 94-10 Jamaica Ave. Richmond Hill: Jono Ormano apdraudos agentūroj 110-04 Jamaica Ave. Ridgewood: Vytauto Belecko Winter Garden užiegoje 1883 Madison St. Maspeth: Lietuviai piliečių klube 69-63 Grand Ave. Brooklyn-Williamsburg: Ginkaus ledų krautuvėje 495 Grand St. East New York: Kultūros židiny 361 Highland Blvd. New Jersey-Kearny: Lietuviai Katalikų Bendruomenės Centre 9 Davis Ave. Elizabeth: Lietuviai Laisvės salėje 269 Second Street.

Amerikos Lietuviai Vargonininkų-Muzikų Sąjunga ir dalyvaujantieji chorai maloniai kviečia visus atsilankyti į šią malonią dainų šventę, ypatingai kviečiami tie, kuriems neteko dalyvauti Chikagos Dainų šventėje.